

นามธรรมของแสงเทียม
Abstract of the artificial light

ศิลปนิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาจิตรกรรม

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ปีการศึกษา 2560- 2561

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง อนุมัติให้
ศิลปนิพนธ์ ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา
จิตรกรรม

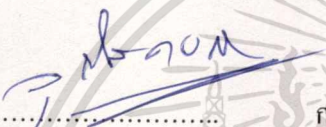
.....คณบดี คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์

คณะกรรมการตรวจศิลปนิพนธ์

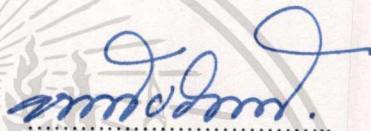

.....

ประธานกรรมการ

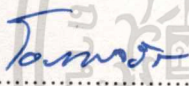
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิธิพัฒน์ หอยสังข์ทอง)

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วุฒิกร คงคา)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์หทัยรัตน์ มณีรัตน์)

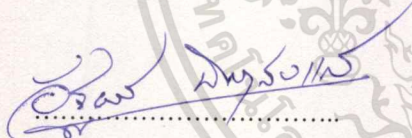
กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.มท. โอภาจรีส นันทวัน)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์คมสัน หนูเขียว)

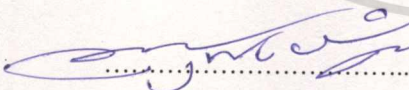
กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อัฐพร นิมมาลัยแก้ว)

กรรมการ

.....
(อาจารย์ณัฐฉัตร บัวลอย)

กรรมการ

.....
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุพงษ์ จันทระ)

กรรมการและเลขานุการ

.....

อาจารย์ที่ปรึกษาศิลปนิพนธ์

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิธิพัฒน์ หอยสังข์ทอง)

หัวข้อศิลปนิพนธ์	นามธรรมของแสงเทียม
	Abstract of the artificial light
ชื่อ	นายหัตสนัยส์ วิจิตตรักษ์
รหัสนักศึกษา	57020533
สาขาวิชา	จิตรกรรม
คณะ	สถาปัตยกรรมศาสตร์
ปีการศึกษา	2560 - 2561
อาจารย์ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิธิพัฒน์ หอยสังข์ทอง

บทคัดย่อ

เมื่อมีแสงเราจึงมองเห็น การมองเห็นด้วยตาต้องมีแสง ภาพถึงปรากฏให้เห็นถึงการมีอยู่ของสรรพสิ่งทั้งหลายและการมองเห็นที่ลึกเข้าไปมากกว่าจากที่ตาเห็นคือความเข้าใจจากสิ่งที่เราเห็นด้วยตา ต้องอาศัยการคิด วิเคราะห์ ประกอบกับความรู้ลึกที่เราได้รับจากการมองเห็น แปลเปลี่ยนเป็นผลงานทางศิลปะเพื่อสื่อสารสิ่งที่เราเห็นและเข้าใจ

ข้าพเจ้าเริ่มพิจารณาถึงความรู้ลึกที่มีต่อแสงว่าเหตุใด แสงจึงมีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของข้าพเจ้า แสงไฟที่ปรากฏในยามค่ำคืนมีบรรยากาศคล้ายคลึงกับฟากฟ้าในยามค่ำคืนที่มีแสงดาวปรากฏให้เห็น ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกถึงความงาม ความโรแมนติก ความเหงาที่ข้าพเจ้าสัมผัสได้ทางความรู้สึกผ่านแสงไฟที่ปรากฏนั้น นำมาสู่การวิเคราะห์ถึงการมองเห็นความงามจากแสงไฟที่ปรากฏเปิดเผยให้เราเห็นถึงสรรพสิ่งทั้งหลายที่อยู่ภายใต้แสงเทียม

ความงามของแสงคือสิ่งที่เราเห็นด้วยตาและรับรู้ได้ในทันทีแต่นอกเหนือความงามที่เห็นด้วยตาแล้ว ข้าพเจ้าเห็นถึงบรรยากาศแสงสีความฟุ้งฝัน ความหวัง ดำรงอยู่ภายใต้แสงไฟที่ปรากฏความงามที่ปรากฏทำให้เห็นถึงคุณค่าของการมีชีวิตอยู่

กิตติกรรมประกาศ

ศิลปนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความกรุณาจากอาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์นิพนธ์ หอยสังข์ทอง ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำชี้แนะ ตักเตือน สั่งสอนแก่ข้าพเจ้าตลอดจนให้ความรู้และประสบการณ์ที่ดีแก่ข้าพเจ้า

ขอขอบพระคุณคณาจารย์ที่มอบเงินทุนให้ในการสนับสนุนการทำศิลปนิพนธ์นี้ ข้าพเจ้าตระหนักดีว่าเงินทุนที่ได้รับมีความสำคัญกับข้าพเจ้า จึงใช้เงินทุนที่ได้รับนี้อย่างคุ้มค่าที่สุด ขอขอบพระคุณทุกท่านที่ให้การช่วยเหลือข้าพเจ้าในทุก ๆ เรื่อง ทำให้อุปสรรคหรือข้อจำกัดต่าง ๆ ที่ข้าพเจ้ามี ไม่เป็นปัญหาในการศึกษา และสำเร็จการศึกษาได้ด้วยดี

ขอขอบพระคุณครอบครัวของข้าพเจ้า พ่อและแม่ที่เลี้ยงดูส่งเสริมให้ข้าพเจ้าได้รับการศึกษา เป็นกำลังใจและให้คำปรึกษาแก่ข้าพเจ้าที่สำคัญที่สุด สำหรับคุณงามความดีอันใดที่เกิดจากศิลปนิพนธ์ฉบับนี้ ข้าพเจ้าขอมอบให้กับบิดามารดา ซึ่งเป็นที่รักและเคารพยิ่ง ตลอดจนครูอาจารย์ที่เคารพทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้และถ่ายทอดประสบการณ์ที่ดีให้แก่ข้าพเจ้า

หัตถ์สนธิ์ วิจิตตกริชย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
กิตติกรรมประกาศ	ข
สารบัญ	ค
สารบัญภาพประกอบ	ง
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความสำคัญของโครงการ	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ	2
1.3 ขอบเขตของโครงการ	2
บทที่ 2 อิทธิพลจากงานศิลปกรรม	3
2.1 อิทธิพลที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม	3
2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากปรัชญา	8
2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน	10
2.4 แนวความคิดสร้างสรรค์	14
บทที่ 3 วิธีดำเนินการสร้างสรรค์	15
3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง	15
3.2 กระบวนการสร้างงาน	20
บทที่ 4 วิเคราะห์การสร้างสรรค์	23
4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม	23
4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์	24
4.3 วิเคราะห์ทัศนธาตุ	31
บทที่ 5 บทสรุป	35
บรรณานุกรม	36
ภาพผลงานศิลปะ	37
ประวัติผู้เขียน	40

สารบัญภาพประกอบ

ภาพที่	หน้า
1. Rashid Rana	10
2. Red Carpet	11
3. Red Carpet	12
4. Aneta Grzykowska and Jan Smaga	12
5. Untitled (dog)	13
6. ภาพร่างชั้นที่ 1 ชุดที่ 1	15
7. ภาพร่างชั้นที่ 2 ชุดที่ 1	16
8. ภาพร่างชั้นที่ 3 ชุดที่ 1	16
9. ภาพร่างชั้นที่ 1 ชุดที่ 2	17
10. ภาพร่างชั้นที่ 2 ชุดที่ 2	18
11. ภาพร่างชั้นที่ 1 ชุดที่ 3	19
12. ภาพร่างชั้นที่ 2 ชุดที่ 3	19
13. ตัวอย่างภาพแสงไฟ	20
14. ตัวอย่างภาพที่บันทึก	21
15. ตัวอย่างภาพที่ถูกแก้ไข	21
16. ภาพร่างงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1	22
17. ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1	22
18. ภาพผลงานชั้นที่ 1 ที่นำมาวิเคราะห์ห้องค์ประกอบ	24
19. นำมาวิเคราะห์ห้ความหลากหลาย	25
20. วิเคราะห์ห้องค์ประกอบความสมดุล	26
21. วิเคราะห์ห้องค์ประกอบสัดส่วน	27
22. วิเคราะห์ความเป็นเด่น	28
23. วิเคราะห์ความเคลื่อนไหว	29
24. วิเคราะห์ความกลมกลืน	30
25. วิเคราะห์แสง	31
26. วิเคราะห์จุด	32
27. วิเคราะห์รูปทรง	33

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญภาพประกอบ (ต่อ)

ภาพที่	หน้า
28. วิเคราะห์น้ำหนักและสีบรรยากาศ	34
29. ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 1	38
30. ภาพผลงานศิลปะนิพนธ์ชั้นที่ 2	39

บทที่ 1

บทนำ

ในยามค่ำคืนที่ท้องฟ้ามืดสนิทดั่งหลับตา ไม่มีแม้แต่จุดแสงของดวงดาวที่ส่องสว่างลงมาให้เราเห็นถึงการมีอยู่ของหมู่ดาวน้อยใหญ่ที่กระจกระจายอยู่ทั่วท้องฟ้าแม้บางดวงจะมีแสงริบหรี่และบางดวงได้สิ้นแสงไปแล้วเราจึงไม่เห็นว่ามันเคยมีอยู่ไม่ใช่ไม่มี มีเพียงแต่แสงไฟจากมนุษย์ที่ปรากฏให้เห็นกระจกระจายอยู่ทั่วผืนดิน เปล่งแสงสว่างเรืองรองให้เห็นถึงการมีอยู่ของมนุษย์ว่าฉับอยู่ตรงนี้จากแสงสว่างนั้น อำนาจของแสงไฟที่ปรากฏส่งผลต่อการรับรู้ของเราทำให้เราเห็นภาพและเกิดความรู้สึกต่อภาพที่ปรากฏ ยกตัวอย่างในช่วงเวลาที่เรามองดวงดาวอยู่นั้นเรารับรู้ได้ถึง ความงามที่ปรากฏ ความโรแมนติก ความสุขทางความรู้สึกที่เกิดในช่วงเวลานั้น แสงที่ปรากฏนั้นมีระยะเวลาหรืออายุไขของมัน แสงที่สว่างไสว แสงริบหรี่ และสิ้นแสงก็เปรียบได้กับชีวิต แต่ละช่วงชีวิตก็มีจังหวะของมันสิ้นและความรู้สึกการเกิด ตั้งอยู่ คับไป อำนาจของแสงพาเราไปสู่การเกิดสำนึกของการมีอยู่ของชีวิต

1.1 ความสำคัญของโครงการ

แสงคือพลังงานรูปแบบหนึ่งที่มีความสำคัญต่อมนุษย์ในการดำรงชีวิต มนุษย์สามารถมองเห็นสิ่งต่าง ๆ ได้ต้องอาศัยแสงสว่าง แสงสามารถแบ่งออกได้เป็น 2 ประเภทคือ 1.แสงจากแหล่งกำเนิดตามธรรมชาติ 2.แสงจากแหล่งกำเนิดที่มนุษย์สร้างขึ้นเพื่อดำรงชีวิต (Artificial light) เมื่อมีแสงเราจึงมองเห็น เมื่อแสงสะท้อนเข้าดวงตาของเราประกอบไปด้วยม่านตา(iris) แก้วตา(cornea) เรตินา ประสาทตา(retina) และเข้าสู่สมองตามลำดับ เกิดการมองเห็นรับรู้เป็นภาพ เซลล์ประสาทตาส่วนที่ชื่อว่าโคน(cones) และ รอดส์(rods) ทำหน้าที่ในการแยกรายละเอียดและรับความรู้สึกทางด้านสีของสิ่งที่เรามองเห็น ส่วนรอดส์มีความไวต่อแสงแม้เพียงเล็กน้อยและทำหน้าที่ได้ดีในเวลากลางคืน แสงไฟที่ปรากฏในยามค่ำคืนทำให้เราเห็นถึงการขยายขอบเขตของเมืองและที่อยู่ของประชากรกระจายตัวอยู่ตามพื้นที่ต่างๆของเมืองจากศูนย์กลางสู่ขอบเขตชานเมืองและภายใต้แสงไฟนั้นทำให้เรารับรู้ได้ถึงถึงการมีอยู่ของมนุษย์(Existence) ภาพที่เห็นจากแสงไฟที่ปรากฏในช่วงเวลากลางคืนนั้นคล้ายภาพของแสงดาวที่ปรากฏกระจายให้เห็นอยู่เหนือฟากฟ้าในยามค่ำคืน สิ่งที่รับรู้ได้คือความรู้สึกในช่วงเวลานั้นคือความโรแมนติก ความงามของแสงดาวที่ปรากฏ การสำรวจความคิด การพินิจ วิเคราะห์ความรู้สึกของตนเองนำไปสู่สำนึกของการมีชีวิตอยู่

ข้าพเจ้าสนใจแสงไฟที่ปรากฏของช่วงเวลากลางคืนทางกายภาพและทางจิตวิทยาที่ส่งผลต่อการรับรู้ทางความรู้สึกตามสถานที่ต่าง ๆ ในเมืองไม่ว่าจะเป็นที่อยู่อาศัยให้ความรู้สึกเป็นส่วนตัว (Personal space) ห้างร้านให้ความรู้สึกเชิญชวน ไฟสำนักงานหรือองค์กรที่ให้ความรู้สึกเชิดชูและส่งเสริม ไฟทางที่ส่องสว่างให้ความรู้สึกปลอดภัย ออกมานำเสนอด้วยวิธีการถ่ายภาพและตัดต่อตกแต่งด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ในรูปแบบของภาพถ่ายด้วยกายภาพของตัวเอง โดยเฉพาะ เมื่อแสงถูกจัดการแล้วจนเกิดความคลุมเครือเรื่องของความจริงว่าแสงที่เห็นในภาพนั้นคือแสงจากธรรมชาติหรือจากการประดิษฐ์ของมนุษย์ ในเชิงอุปมาเป็นพื้นที่ของแสงที่คล้ายกับจักรวาลจากจินตนาการและประสบการณ์ที่มีอยู่ส่วนบุคคลที่ได้รับรู้มา แสงทำให้เกิดภาพและการมองเห็นส่งผลต่อการรับรู้ จดจำ ในสมองเมื่อเราเห็นภาพที่คล้ายกันสมองจะรำลึกภาพ (remind) จากความทรงจำให้เราเห็นภาพนั้นเป็นมโนภาพ ส่งผลต่อการรับรู้ทางความรู้สึกในชั่วขณะนั้น ขึ้นอยู่กับประสบการณ์ของแต่ละบุคคลถึงการมีอยู่ของจักรวาลและการมีอยู่ของมนุษย์

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอความงามจากแสงไฟในรูปแบบของภาพถ่ายศิลปะนามธรรม
2. เป็นการสำรวจความคิดและความรู้สึกของตนเองที่ได้รับอิทธิพลจากแสงในการมองเห็น และรับรู้ถึงการมีอยู่ของความรู้สึกทำให้เราเกิดสำนึกถึงการมีชีวิตอยู่
3. เพื่อนำคนดูไปสู่วิธีคิดและวิเคราะห์ถึงภาพที่ปรากฏในงานศิลปะ

1.3 ขอบเขตของโครงการ

1. ข้าพเจ้าศึกษาแสงประดิษฐ์ที่มีความเกี่ยวพันในชีวิตประจำวันรวมถึงแสงที่มีผลต่อด้านความรู้สึกและจินตนาการของมนุษย์และสำนึกของการมีชีวิตอยู่โดยวิธีการถ่ายภาพและโปรแกรมคอมพิวเตอร์
2. นำเสนอผลงานภาพถ่ายในรูปแบบของศิลปะนามธรรม (Abstract)
3. กรรมวิธี ภาพถ่ายและโปรแกรมคอมพิวเตอร์
4. จำนวนผลงานมี 2 ชิ้น

4.1 ขนาด 114 x 167 เซนติเมตร

4.2 ขนาด 100 x 150 เซนติเมตร

บทที่ 2

อิทธิพลจากงานศิลปะกรรม

2.1 อิทธิพลที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม

การดำเนินชีวิตของแต่ละคนนั้นแตกต่างกันในเรื่องของรายละเอียดในกิจวัตรประจำวัน แต่จะมีโครงสร้างหลักที่คล้ายกันคือการเรียน การทำงาน งานอดิเรก การพักผ่อน ส่วนตัวข้าพเจ้านั้นทำงานในเวลากลางคืนมีการเดินทางไปตามสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพ โรงแรม ห้างสรรพสินค้า และโรงละคร โดยเฉพาะละครเวทีที่ต้องใช้แสงสร้างบรรยากาศเพื่อสื่ออารมณ์ความรู้สึกของฉากนั้น ๆ ประสบการณ์ที่ข้าพเจ้าพบเจอคือแสงไฟในยามค่ำคืนของเมืองหลวงที่อุดมไปด้วยบรรยากาศต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการรับรู้ทางความรู้สึกภายใต้แสงไฟนั้น ข้าพเจ้าพยายามหาคำตอบของแสงเหล่านั้นว่ามันกำลังจะบอกอะไรเราไว้เปล่าจึงเกิดเป็นคำถามขึ้นในหัวของข้าพเจ้า รวมไปถึงบทความเกี่ยวกับชีวิต ทฤษฎีทางวิทยาศาสตร์ หนังสือปรัชญาที่ข้าพเจ้าอ่าน สิ่งที่ข้าพเจ้าได้รับนั้นคือการสำรวจความคิด ความรู้สึกของตัวเองถึงอิทธิพลที่ได้รับจากแสงไฟที่ปรากฏให้เห็นนั้น และทำความเข้าใจชีวิตของตนเอง นำไปสู่การทำความเข้าใจชีวิตของผู้อื่นซึ่งหมายถึงการดำรงชีวิตอยู่ร่วมกันในสถาบันครอบครัว เพื่อนและสังคม คือการทำความเข้าใจชีวิตและความเป็นมนุษย์

สาเหตุที่ก่อให้เกิดการสร้างสรรสร้างงานศิลปะภาพถ่ายชุดนามธรรมของแสงเทียมมาจากการมองเห็นความงามของแสงไฟในยามค่ำคืนที่ปรากฏเป็นจุด ๆ คล้ายภาพของหมู่ดาวที่ปรากฏตัวบนท้องฟ้า หลังแสงของดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้า สิ้นแสงสว่างจากดวงอาทิตย์ ความมืดก็เข้ามาปกคลุมกลืนกินทุกสิ่งให้หายไปดังไม่เคยมีอยู่ มีแสงไฟปรากฏขึ้นจากมนุษย์เพื่อดำเนินชีวิตต่อในช่วงเวลากลางคืน แสงจากที่อยู่อาศัยทำให้รู้ว่านี่คือพื้นที่ส่วนตัว(personal space)แสงจากที่อาคารบอกให้รู้ว่ายังทำงานอยู่ ภายใต้แสงไฟนั้นทำให้รับรู้ได้ถึงการเมืองของมนุษย์ ที่ทำให้เรารับรู้ได้ถึงความโรแมนติก ความเหงา ความสุข ความเศร้าที่สื่อออกมาผ่านแสง นำมาสู่การอุปมาถึงชีวิตหลากหลายความรู้สึกที่ผ่านเข้ามาในแต่ละช่วงเวลาของชีวิตผ่านประสบการณ์ที่แตกต่างกันออกไปของแต่ละบุคคลไม่มีอะไรยั่งยืน ผ่านมาและผ่านไปคือการเกิด ตั้งอยู่ ดับไปเป็นสังขารของชีวิต

การขยายตัวของชานเมือง เป็นลักษณะของการเปลี่ยนแปลงที่เกิดจากการขยายตัวของเมือง เมื่อชานเมืองมีประชากรเคลื่อนย้ายเข้าไปตั้งถิ่นฐานหนาแน่นมากขึ้น มีความเจริญทั้งด้านสาธารณูปโภค และอุปโภค สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องชี้ส่วนหนึ่งของลักษณะกระบวนการกลายเป็นเมืองนั่นเอง

การขยายตัวของเมืองขนาดใหญ่ในหลาย ๆ ประเทศ ทำให้เกิดชุมชนเมืองขึ้นใหม่ในเขตชานเมืองที่อยู่โดยรอบ จนเกิดเป็นชุมชนเมืองที่เรียกว่า มหานคร (Metropolis) ซึ่งเป็นชุมชนเมืองขนาดใหญ่ที่ล้อมรอบด้วยเมืองหลาย ๆ เมือง การเติบโตและการกระจายตัวของพื้นที่ที่เป็นมหานคร จะเป็นไปอย่างต่อเนื่องจนเกิดเป็นพื้นที่เมืองประเภทใหม่ที่เรียกว่า มหานครหลวง (Megalopolis) ที่ประกอบไปด้วยมหานครหลาย ๆ มหานคร

ราชบัณฑิตยสถาน (2524 : 409) อธิบายว่า ความเป็นเมือง หมายถึง กระบวนการที่ชุมชนกลายเป็นเมือง หรือการเคลื่อนย้ายของผู้คนหรือการดำเนินการงานเข้าสู่บริเวณเมืองหรือการขยายตัวของเมืองออกไปทางพื้นที่ การเพิ่มจำนวนประชากร หรือในการดำเนินการงานต่าง ๆ มากขึ้น

สถิติ นิยมญาติ (2526 : 2) อธิบายว่า ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการของ “การกลายสภาพ” (A process of becoming) อย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นการเปลี่ยนสภาพจากสภาวะที่ไร้ความเป็นเมืองไปสู่สภาวะของความเป็นเมือง หรือไม่ก็เปลี่ยนสภาวะจากการกระจุกที่มีความหนาแน่นมาก

จูเลียส โกลด์ และวิลเลียม แอล โกลด์ (Gould and Kobb 1964 : 739) อธิบายว่า ความเป็นเมืองมีหลายความหมายดังนี้

1. ความเป็นเมืองอาจหมายถึงการกระจาย (Diffused) ของอิทธิพลสังคมเมืองไปสู่สังคมชนบท คำว่า “อิทธิพล” ที่ได้กระจายไปนั้นหมายถึงขนบธรรมเนียมและลักษณะ (Trait) ของเมือง

2. ความเป็นเมืองหมายถึง ปรัชญาการณของลักษณะสังคมเมืองที่เกิดขึ้น หรือลักษณะของสังคมเมืองในแง่ประชากร คำนิยามนี้พบเสมอ ๆ ในหนังสือของสังคมวิทยาชนบท กล่าวคือ การปฏิวัติทางด้านวัฒนธรรมในเขตชนบทได้กลายเป็นวัฒนธรรมแบบสังคมเมือง

3. นักประชากรศาสตร์เข้าใจความเป็นเมืองว่าเป็นกระบวนการของประชากรที่มารวมกันอยู่อย่างหนาแน่น มีความหมายสำคัญที่ว่าเป็นกระบวนการหนึ่งของการเคลื่อนไหวจากที่ไม่ใช่สังคมเมืองไปเพื่อให้ถึงความสมบูรณ์ของลักษณะเมืองของประชาชนที่มารวมอยู่อย่างหนาแน่น

4. ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการของการรวมตัวอยู่อย่างหนาแน่นของประชากรซึ่งในอัตราของประชากรในเมือง ต่อประชากรทั้งหมดที่เพิ่มขึ้น

เจ. จอห์น พาเลน (Palen 1987 : 9) อธิบายว่า ความเป็นเมือง เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสัดส่วนประชากรของประเทศที่อาศัยอยู่ในเขตเมือง อันเป็นผลมาจากการที่ประชาชนเคลื่อนย้ายถิ่นฐานเข้าสู่เมืองหรือไปตั้งถิ่นฐานอยู่กันหนาแน่นบริเวณใดบริเวณหนึ่งหรืออาจกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าเป็นขบวนการซึ่งชนบทเปลี่ยนรูปแบบมาเป็นเมืองนั่นเอง

ความเป็นเมือง เป็นกระบวนการทางนิเวศวิทยาอย่างหนึ่งที่มีรูปแบบการใช้ที่ดินและการขยายตัวของเมืองแตกต่างกันออกไป รูปแบบของกระบวนการทางนิเวศวิทยาที่นิยมนำมาใช้อธิบายการขยายตัวของความเป็นเมืองมี 4 ทฤษฎีหลักดังนี้ (Wilson and Schulz, 1978 : 42-47)

1. ทฤษฎีรูปดาว (Star theory) ริชาร์ด เอ็ม ฮูร์ด (Richard M. Hurd) อธิบายว่า การขยายตัวของเมืองนั้นเกิดมาจากบริเวณศูนย์กลางของเมืองที่เป็นที่รวมของเส้นทางคมนาคมสายหลักของเมือง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อิทธิพลของเส้นทางคมนาคมจะมีผลทำให้เมืองขยายตัวออกไปตามเส้นทางรถยนต์ รถใต้ดิน และรถไฟ ประชาชนส่วนใหญ่จะนิยมอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่นบริเวณใกล้เคียงกับเส้นทางคมนาคมดังกล่าวในระยะเวลาที่สามารถเดินไปถึงได้สะดวก ต่อมาภายในเมืองได้มีการพัฒนาเส้นทางคมนาคมดีขึ้น ประชาชนภายในเมืองนิยมใช้รถยนต์กันมากขึ้น พื้นที่ว่างที่อยู่ระหว่างเส้นทางคมนาคมก็จะมีประชาชนเข้าไปอาศัยอยู่กันอย่างหนาแน่นมากขึ้น พื้นที่ว่างดังกล่าวก็เชื่อมต่อกันเป็นพื้นที่เดียวกัน

2. ทฤษฎีวงแหวน (Concentric Zone Theory) เอร์เนสต์ ดับบิว. บวร์เกสส์ (Ernest W. Burgess) อธิบายว่า การขยายตัวของเมืองจะมีลักษณะเป็นรูปแบบวงแหวน เป็นรัศมีวงกลมต่อเนื่องจากเขตศูนย์กลาง และแบ่งพื้นที่ของเมืองออกเป็น 5 เขต ดังนี้

เขตที่ 1 เป็นเขตศูนย์กลางธุรกิจ (The Central Business District : C.B.D.) ประกอบด้วยร้านค้า ห้างสรรพสินค้า โรงพยาบาล โรงเรียน ธนาคาร และสำนักงานทางเศรษฐกิจ การปกครอง กฎหมาย เป็นต้น เป็นเขตที่มีคนหนาแน่นเวลากลางวันเพื่อทำธุรกิจและงานตามหน่วยงานต่าง ๆ มีคนจำนวนน้อยที่ตั่งบ้านเรือนอยู่อย่างถาวร เพราะส่วนใหญ่จะเดินทางไปพักอาศัยอยู่ที่เขตรอบนอก

เขตที่ 2 เป็นเขตศูนย์กลางการขนส่ง (The zone in transition) หรือบางครั้งอาจเรียกว่าเป็นเขตขายส่งและอุตสาหกรรมเบา (Wholesale and light manufacturing zone) รวมทั้งเป็นย่าน โรงงาน อุตสาหกรรมเก่า ๆ เป็นเขตที่มีปัญหาสังคมจำนวนมาก เช่น มีอัตราของการก่ออาชญากรรมสูง เป็นบริเวณของกลุ่มคนที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำที่อพยพมาจากชนบท พักอาศัยอยู่ในบ้านราคาถูกและทรุดโทรมใกล้ ๆ โรงงานอุตสาหกรรม เพื่อประหยัดค่าใช้จ่ายในการเดินทางไปทำงาน แต่เมื่อคนกลุ่มนี้มีฐานะทางเศรษฐกิจดีขึ้น ก็จะย้ายออกไปอยู่ในที่แห่งใหม่ กรรมสิทธิ์ในการครอบครองที่ดินในเขตนี้จะเป็นของชนชั้นสูงที่ดำเนินกิจการ ในลักษณะของการให้ผู้อื่นเช่า ผู้พักอาศัยในเขตนี้มีจำนวนน้อยที่มีที่ดินเป็นของตนเอง

เขตที่ 3 เป็นเขตที่อยู่อาศัยของกรรมกรและผู้ใช้แรงงาน (The zone of workingmen's homes) ที่ย้ายออกมาจากเขตศูนย์กลางการขนส่ง สภาพที่อยู่อาศัยของคนในเขตนี้จะมีสภาพดีกว่าคนที่อาศัยอยู่ในเขตศูนย์กลางการขนส่ง บ้านเรือนจะปลูกอยู่ในระยะห่างกันไม่ชิดติดกันเหมือนกับสลัม และเมื่อครอบครัวใดมีฐานะดีขึ้นก็จะย้ายออกไปอยู่ในเขตชนชั้นกลางต่อไป

เขตที่ 4 เป็นเขตชนชั้นกลาง (The middle class zone) มีที่พักอาศัยประเภทห้องชุด โรงแรม บ้านเดี่ยวสำหรับครอบครัวเดี่ยว ผู้อาศัยอยู่ในเขตนี้ส่วนใหญ่เป็นชนชั้นกลาง เจ้าของธุรกิจขนาดเล็ก ผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ พ่อค้า และรวมถึงชนชั้นผู้บริหารระดับกลาง

เขตที่ 5 เป็นเขตที่พักอาศัยชานเมือง (The commuters' zone) มีเส้นทางคมนาคมที่สะดวกในการเดินทางเข้าไปทำงานหรือประกอบธุรกิจในเมือง เขตนี้จะมีทั้งชนชั้นกลางค่อนข้างสูง และชนชั้นสูง ที่เดินทางด้วยรถประจำทางและรถส่วนตัวเข้าไปทำงานเมืองและกลับออกมาพักอาศัยในเขตนี้

3. ทฤษฎีเสี้ยววงกลม (Sector theory) โฮเมอร์ ฮอยต์ (Homer Hoyt) อธิบายว่า รูปแบบของการขยายตัวของเมืองจะเหมือนกับเสี้ยววงกลมหรือรูปขนมพาย (Pie-shaped) และในแต่ละเมืองจะพบว่า การขยายตัวของเมืองออกไปยังพื้นที่ด้านนอกจะเป็นรูปเสี้ยววงกลมหนึ่งเสี้ยววงกลมหรือมากกว่าหนึ่งเสี้ยววงกลม และการขยายตัวของเมืองจะมีลักษณะดังนี้

3.1 การขยายตัวของเมืองจะขยายออกไปตามเส้นทางการคมนาคมขนส่ง ที่เชื่อมไปยังศูนย์กลางทางการค้าและที่อยู่อาศัยบริเวณอื่น ๆ

3.2 การขยายตัวของเมืองจะขยายออกไปตามพื้นที่สูงและแม่น้ำ ลำคลองในเขตพัฒนาอุตสาหกรรม

3.3 การขยายตัวของเมืองจะขยายออกไปตามที่อยู่อาศัยของชุมชนชั้นสูงของสังคมห้องพักอาศัยราคาสูงมักจะเกิดขึ้นบริเวณย่านธุรกิจใกล้ ๆ กับเขตที่อยู่อาศัยเก่า

3.4 เขตที่อยู่อาศัยค่าเช่าราคาสูง จะตั้งอยู่ติดกับเขตที่อยู่อาศัยค่าเช่าราคาปานกลาง

4. ทฤษฎีหลายจุดศูนย์กลาง (Multiple-nuclei theory) ชวนซี ดี. แฮร์ริส และเอ็ดเวิร์ด แอล. อัลล์แมน (Chauncy D. Harris and Edward L. Ullman) อธิบายว่า การขยายตัวของเมืองเกิดมาจากหลายจุดศูนย์กลาง ไม่ได้เกิดมาจากศูนย์กลางที่ใดที่หนึ่งเพียงแห่งเดียว เพราะในยุคปัจจุบันเมืองอุตสาหกรรม มีการพัฒนาศูนย์กลางด้านธุรกิจ ศูนย์กลางด้านอุตสาหกรรม และศูนย์กลางด้านที่อยู่อาศัยเกิดขึ้นจากหลายแห่ง

(<https://th.wikibooks.org/wiki/ความรู้เรื่องประชากรและชุมชนเมือง/ความเป็นเมือง>)

มลภาวะทางแสง (Light Pollution)

คือแสงที่เกิดจากการกระทำของมนุษย์ในเวลากลางคืน รวมถึงสถานะของแสงที่สว่างจ้าจนเกินความจำเป็นจากการออกแบบติดตั้งหลอดไฟฟ้าหรือโคมไฟที่ไม่เหมาะสม จนเกิดผลกระทบต่อมนุษย์สิ่งแวดล้อม รวมถึงผลกระทบต่อกิจกรรมทางดาราศาสตร์ของนักดาราศาสตร์ มีสาเหตุดังนี้

1. การใช้งานแสงสว่างที่มากเกินไปจนความจำเป็น
2. การติดตั้งอุปกรณ์ให้แสงสว่างที่ไม่เหมาะสมกับการใช้งาน
3. ขาดการควบคุมและจัดการระบบแสงสว่างที่ไม่ดีพอ

มลภาวะทางแสงที่ส่งผลกระทบต่อความเป็นอยู่ของมนุษย์และสิ่งแวดล้อม มี 3 ประเภท ได้แก่
แสงเรืองบนท้องฟ้า (Sky Glow)

คือแสงหรือความสว่างจากการกระทำของมนุษย์ ส่องแสงสว่างด้วยหลอดไฟฟ้าหรือแหล่งกำเนิดแสงขึ้นบนท้องฟ้า ทำให้เกิดผลกระทบต่อความสวยงามของท้องฟ้ายามค่ำคืนและการศึกษาด้านดาราศาสตร์ (Astronomical Observation)

แสงบาดตา (Glare)

คือมลภาวะทางแสงที่เกิดจากทิศทางของแสงไฟที่ส่องสว่างจ้าเข้ามาในดวงตาโดยตรง ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการมองเห็นของมนุษย์ ซึ่งแสงบาดตาจะลดความคมชัดของวัตถุที่สายตาสามารถมองเห็นได้ และอาจก่อให้เกิดอาการบาดเจ็บจากการหดตัวของกล้ามเนื้อที่ควบคุมม่านตาชั่วคราว ส่งผลกระทบโดยตรงต่อประสิทธิภาพการมองเห็นและสังเกตเส้นทางของผู้ที่ต้องสัญจรในเวลากลางคืน

การรुकล้ำของแสง (Light trespass)

คือแสงหรือความสว่างที่รुकล้ำเข้าไปในบริเวณของผู้อื่นโดยไม่ได้รับอนุญาต อาจเกิดจากการออกแบบโครงสร้างของหลอดไฟหรือส่วนประกอบของแสงจากหลอดไฟที่ไม่ควบคุมบริเวณให้แสงสว่าง ทำให้การรुकล้ำของแสงมีทิศทางส่องไปยังพื้นที่ของผู้อื่น เช่น การรुकล้ำของแสงที่ส่องไปยังห้องนอนของเพื่อนบ้านในเวลากลางคืน ทำให้เพื่อนบ้านหลับไม่สนิท ก่อให้เกิดปัญหาสุขภาพในระยะยาวแก่เพื่อนบ้าน เป็นต้น

ผลกระทบของมลภาวะทางแสง (Effects of Light Pollution)

มลภาวะทางแสงที่เกี่ยวกับดาราศาสตร์ มลภาวะทางแสงส่งผลกระทบต่อกิจกรรมทางดาราศาสตร์โดยตรง แสงที่เรืองไปยังท้องฟ้าจากหลอดไฟฟ้า ทำให้บดบังทัศนียภาพในการสังเกตการณ์ทางดาราศาสตร์และลดประสิทธิภาพในการสังเกตดวงดาวด้วยตาเปล่า หรือโดยอุปกรณ์ทางดาราศาสตร์

มลภาวะทางแสงที่เกี่ยวข้องกับระบบนิเวศ การใช้งานปริมาณหลอดไฟที่มากขึ้นจากการขยายตัวของเมืองและพื้นที่อุตสาหกรรม ก่อให้เกิดมลภาวะทางแสงที่กระทบความเป็นอยู่ของมนุษย์และระบบนิเวศทั้งพืชและสัตว์ เช่น วงจรชีวิตของสิ่งมีชีวิตในเวลากลางคืน การผสมพันธุ์ การอพยพ และการหาอาหาร เป็นต้น

มลภาวะทางแสงที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพมนุษย์ แสงที่ส่องในเวลากลางคืนส่งผลกระทบต่อมนุษย์หลายประการ เช่น มลภาวะทางแสงทำให้ต่อมไพเนียล (Pineal) ในร่างกายมนุษย์หลั่งสารเมลาโทนิน (Melatonin) ในเวลากลางคืนลดลง ซึ่งส่งผลต่อการนอนหลับ (Sleep Disorder) และก่อให้เกิดโรคมะเร็งเต้านม เป็นต้น (<http://scienceillustratedthailand.com/nature/>)

ผลกระทบมลภาวะทางแสงต่อระบบนิเวศ ในยุคที่อุตสาหกรรมยังไม่มีการพัฒนามากนัก ความมืดยามค่ำคืนที่ผ่านหมุนเวียนในแต่ละคืนตามธรรมชาติเป็นสิ่งที่สร้างข้อจำกัดสำหรับการดำเนินชีวิตและกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ในอดีต แสงสว่างที่ถูกสร้างขึ้นเพื่อเอาชนะความมืดในช่วงเวลานั้นเกิดจากการเผาไหม้ของเศษวัสดุต่าง ๆ ทั้งเศษไม้ หรือน้ำมัน ที่สามารถเสาะหาได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยรอบตามธรรมชาติ ภายหลังจากที่อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีต่าง ๆ ของมนุษย์เริ่มพัฒนามากขึ้น แสงสว่างที่ถูกใช้ในแต่ละวันก็เพิ่มสูงขึ้นตามไปด้วย แหล่งกำเนิดแสงจากอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์จึงถูกคิดค้นและพัฒนาขึ้นเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ที่มีอยู่อย่างไม่จำกัด จนแสงสว่างในอดีตที่มีอยู่อย่างจำกัดปัจจุบันมีจำนวนมากขึ้นและดูจะมากขึ้นจนเกินความจำเป็นของมนุษย์เสียด้วยซ้ำ และกำลังเริ่มส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมโดยที่เราไม่เคยสังเกตมาก่อน

แสงสว่างในตอนกลางคืนที่เกิดจากแสงไฟประดิษฐ์ของมนุษย์ในปัจจุบันปรับเปลี่ยนวัฏจักรความสว่างกลางวัน-กลางคืนที่เคยเป็นข้อจำกัดของมนุษย์ในอดีต และมีบทบาทสำคัญอย่างมากต่อกิจกรรมต่าง ๆ ของมนุษย์ แต่การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวที่เกิดขึ้นจากฝีมือมนุษย์ กลับมีบทบาทสำคัญต่อการเปลี่ยนแปลงของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ ทั้งในด้านการตอบสนองของพฤติกรรม และส่งผลต่อระบบนิเวศชุมชนของสิ่งมีชีวิตหรือต่อระบบนิเวศโดยรอบ

2.2 อิทธิพลที่ได้รับจากปรัชญา

เดส์การ์ตส์

งานวิจัยเรื่องทัศนศาสตร์ของเดส์การ์ตส์ได้เผยให้เห็นภาพของกระบวนการการมองเห็น ซึ่งไม่เพียงแต่อธิบายทัศนศาสตร์ของเดส์การ์ตส์ในเรื่องกายวิภาคของดวงตาและหลักทัศนศาสตร์เท่านั้น แต่ยังอธิบายปรัชญาเรื่องสัญชาตญาณ (ข้อมูลที่รับรู้ทางประสาทสัมผัส) ของเขาไปด้วย เดส์การ์ตส์มีความเข้าใจตรงกับอัลฮาเซนที่ว่าโลกภายนอกสว่างไสว แต่ภายในดวงตานั้นมืดมิด รัศมีภายในหรือเปลวภายในที่เคยสว่างเรืองรอง บัดนี้ได้หายไปสิ้น แต่กระนั้นเดส์การ์ตส์ก็ยังแบ่งทฤษฎีการมองเห็นออกเป็นสองระดับ ในขั้นต้นแสง (ซึ่งเขามองว่าเป็นวัตถุและเป็นเรื่องของกลไก) ถูกส่งผ่านอวัยวะที่ทำหน้าที่มองเห็นเข้าไปที่ศูนย์รับความรู้สึกในร่างกาย เดส์การ์ตส์เชื่อว่า สำนักวิชาที่มีลักษณะเป็นจิตวิญญาณซึ่งอยู่ในตัวมนุษย์สามารถ “มองเห็น” สิ่งเร้าที่มีลักษณะเป็นกลไกนี้ได้ สำหรับเดส์การ์ตส์โลกที่กินเนื้อที่ (มีความแผ่กว้าง) หรือโลกแห่งสสาร (res extensa) แผ่ขยายเข้ามาถึงข้างในกายของเรา แต่ก็ยังไม่สามารถทำให้กระบวนการการมองเห็นเสร็จสมบูรณ์ได้โดยลำพังตัวมันเอง การมองเห็นยังต้องอาศัยปัจจัยทางจิตวิญญาณเป็นตัวรับรู้ ซึ่งได้แก่ จิต หรือ วิญญาณ (res cogitans)

สีตันแห่งดวงตา

เรามีสิทธิ์ที่จะรู้สึกพิศวงกับปรากฏการณ์แห่งสีตันและความนัยของมัน
มีสิทธิ์ที่จะชื่นชม และเผยความลับของสี...ถ้าเป็นไปได้

- เกอเซ่ -

เกอเชกกล่าว “ผมไม่เคยภูมิใจกับผลงานตัวเองในฐานะกวีเลยแม้แต่น้อย ในรุ่นของผมมีกวีคนอื่น ๆ อีกมากมาย และในอดีตก็มีที่โดดเด่นกว่าผม และเมื่อผมตายไปแล้วก็จะมีกวีคนอื่น ๆ เกิดขึ้นอีก แต่สิ่งที่ผมภูมิใจที่สุดเป็นเพราะในศตวรรษนี้ มีผมคนเดียวเท่านั้นที่รู้ความจริงเกี่ยวกับศาสตร์แห่งสีที่แสนยาก” เกอเชกกล่าวเช่นนี้หลังจากที่เขาได้ศึกษาเรื่องสี พฤษศาสตร์ สัตววิทยา ธรณีวิทยา อุตุนิยมวิทยา และวิทยาศาสตร์แขนงอื่น ๆ มานานถึงห้าสิบปี เกอเชกไม่ได้เสนอแนวคิดด้วยท่าทีที่เป็นประเพณีนิยมของวิทยาศาสตร์ และไม่ได้เสนอทฤษฎีเรื่องแสงเพื่อที่จะแข่งกับทฤษฎีเก่า ๆ แต่เขาเสนอมุมมองที่เป็นการตีความกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ใหม่ทั้งหมด แนวคิดของเขาไม่ได้เป็นนามธรรมอย่างของนักปรัชญา แต่เป็นการนำเสนออย่างเป็นรูปธรรมตามวิธีของนักวิทยาศาสตร์ที่เป็นศิลปิน เอเมอร์สันเปรียบเขาว่าเป็น “กวีปราชญ์” เกอเชกมีวิธีการประสานการทดลองเข้าด้วยกันกับจินตนาการ และทำให้เราเข้าไปสัมผัสแสงได้อย่างใกล้ชิดในทันทีทันใด หนังสือทฤษฎีสีของเกอเชกแบ่งการศึกษาแสงและสีออกเป็นสามส่วน ภาพลวงตาคือแกนหลักและเป็นพื้นฐานของทฤษฎีทั้งหมดของเขา สำหรับเกอเชกไม่มีคำว่าภาพลวงตา เขาโต้แย้งว่า ภาพลวงตาก็คือความจริงที่เรามองเห็น มันคือข้อพิสูจน์ให้เห็นความสัมพันธ์ระหว่างธรรมชาติภายในของเรากับธรรมชาติภายนอก สิ่งที่มีค่าที่สุดเกี่ยวกับภาพลวงตาคือการที่สีสามารถปรากฏขึ้นในจิตของเราได้ เพราะประสบการณ์นี้ทำให้เราเข้าใจความจริงเกี่ยวกับสีและการรับรู้สีได้อย่างชัดเจนที่สุด (อ้างอิง มองเห็นแสง – เกอเชกและสไตน์เนอร์: ผู้ทำให้วิทยาศาสตร์มีจิตวิญญาณ , ไล่คว่ำแสง : 2557. หน้า 260-261.)

ทันตแพทย์สม สุจิรา ได้เขียนหนังสือชื่อ ความลับของจักรวาลทางแห่งนิพพาน อธิบายเรื่องชีวิตด้วยกับจักรวาล โดยใช้เหตุผลตามหลักวิทยาศาสตร์และเชิงจิตตามหลักศาสนาพุทธว่าด้วยเรื่อง ความว่าง การเห็นหลอดไฟติดๆดับๆทำให้เรารู้ว่า ความมืดของห้องคือ ความจริง ความสว่างคือการเกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป แต่ถ้าหลอดไฟสว่างติดต่อกันอย่างยาวนาน เราจะเข้าใจผิดว่า ความสว่างคือ ความจริง ส่วนความมืด คือปรากฏการณ์ชั่วคราวเช่นเดียวกัน ถ้าเรามีความสุขอย่างต่อเนื่องเราจะเข้าใจว่า สุขคือ ความจริงของชีวิตและทุกขคือ สิ่งที่เกิดขึ้น ตั้งอยู่ ดับไป โดยหารู้ไม่ว่า ความสุขที่เกิดขึ้นก็ไม่ต่างไปจากปรากฏการณ์ไฟสว่าง

ความลับของเวลา เวลามองลูกโป่งที่อยู่ไกล ๆ บนท้องฟ้า เราจะเห็นลูกโป่งเป็นจุดหนึ่งมิติ เมื่อลอยเข้ามาใกล้ขึ้นจะเห็นเป็นสองมิติและเมื่อจับต้องได้จะพบว่าลูกโป่งมีสามมิติ ถ้านำลูกโป่งมาขยายดูด้วยกล้องจุลทรรศน์กำลังสูง จะพบว่าลูกโป่งไม่มีอยู่จริง มีแต่อะตอมของธาตุต่าง ๆ มารวมกันและภายในนั้นก็เป็นมิตที่สี่

เช่นเดียวกันในการมองมูกกว้างจะเห็นเวลาเป็นจุด เช่น ช่วงเวลาของชีวิตมนุษย์ เมื่อเทียบกับอายุของจักรวาล เป็นเพียงจุดเล็ก ๆ จุดหนึ่งเท่านั้น เมื่อมองเข้ามาใกล้ขึ้นเวลาจะมีจุดเริ่มต้นและสิ้นสุดมาแยแห่งอดีต อนาคต ถ้าปลาวายไหลดตามกระแสน้ำปึงจากเชียงใหม่มายังนครสวรรค์ โดยที่ปลา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นั้นไม่รู้มาก่อนเลยว่า มีนครสวรรค์บนโลกนี้ ดั่งนั้นระหว่างอยู่ลำพูน มันจะคิดว่าเชียงใหม่เป็นอดีต (แต่มันไม่รู้อนาคต) ทีนี้ถ้าเกิดมีปลาตัวหนึ่งว่ายเร็วกว่ากระแสน้ำมาก ล่องหน้ามาถึงนครสวรรค์ ก่อนแล้วว่ายทวนกระแสน้ำกลับ ไปหาปลาที่ลำพูนเพื่อบอกว่า ในวันพรุ่งนี้จะต้องเจอกับอะไรบ้าง ซึ่งปลาที่อยู่ลำพูนไม่เชื่อ แต่ปรากฏว่าในวันรุ่งขึ้นได้พบเห็นสิ่งต่าง ๆ จริงตามที่ได้ยินมา มันก็คงจะคิดว่าเป็นเรื่องมหัศจรรย์ เช่นเดียวกัน มนุษย์ดำรงชีวิตอยู่ในกระแสแสง ถ้าใครทำความเร็วสูงกว่าแสงได้ก็จะเหมือนปลาที่ว่ายเร็วกว่ากระแสน้ำ ด้วยเหตุนี้แสงจึงไม่ยอมให้ใครทำความเร็วสูงกว่าตัวมัน เพราะมันจะนั้นความลับเรื่องอดีต อนาคต ไม่มีอยู่จริงจะถูกเปิดเผย ถ้าเราขึ้นเครื่องบินมองตามลำน้ำปิงก็จะรู้ว่า ทุกอย่างอยู่ในปัจจุบันขณะเดียวกัน เพียงแต่จักรวาลของปลาคือน้ำเพราะปลาเอาตัวเข้าไปอยู่ในกระแสน้ำ มันจึงหลงคิดไปว่าสิ่งนี้คืออดีต สิ่งนี้คืออนาคต ตามแต่กระแสน้ำจะพาไป จักรวาลของมนุษย์คือแสง เราจึงหลงคิดว่าสิ่งนี้คืออดีต สิ่งนี้คืออนาคตตามแต่กระแสแสงจะพาไป

(อ้างอิง ความลับของจักรวาลทางแห่งนิพพาน:2559)

2.3 อิทธิพลที่ได้รับจากศิลปิน

ภาพที่ 1 Rashid Rana

(<http://artasiapacific.com/News/ArtistRashidRanaAppointedArtisticDirectorOfInaugural2017LahoreBiennale>. Mar 16 2016.)

ผลงานของ Rana เกิดจากการทำงานของสามองค์ประกอบที่ประกอบไปด้วยตัวเอง สภาพแวดล้อมรอบตัวของเขาเอง และสิ่งที่ได้รับรู้มา รวมไปถึงผ่านอินเทอร์เน็ต หนังสือ หรือ ความรู้ที่สะสมมา ผลงานภาพถ่ายขนาดใหญ่(ของRana) เป็นการเปลี่ยนการรับรู้จากสิ่งหนึ่งไปสู่อีกสิ่งหนึ่ง ผลงาน(Red Carpet, 2007) เป็นภาพพรมเปอเซียขนาดเท่าจริงเมื่อมองจากระยะไกล แต่เมื่อ

เข้าไปดูใกล้ ๆ การรับรู้ของคนดู(Perception)จะเริ่มค่อย ๆ เปลี่ยนไป จากภาพพรมเปอเซียกลายเป็นภาพสัตว์ที่ถูกฆ่าในโรงฆ่าสัตว์จำนวนนับไม่ถ้วนที่ถูกประกอบสร้างเรียงขึ้นมาใหม่จากภาพถ่าย (snapshot) หลายพันภาพ จนกลายเป็นภาพพรมเปอเซียขนาดเท่าจริง

วิธีการที่(Rana)ใช้เดิมคือการเรียงภาพด้วยมือด้วยความอดสาเห ภายหลังจากนั้นได้ใช้โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วยในการทำงาน เป็นลักษณะของโมเสคเชิงจุดภาคไปสู่ความเป็นมหภาค จนกลายเป็นภาพ เป็นภาพความจริงส่วนย่อยที่อยู่รวมกันในพื้นที่ของภาพ เมื่อถอยออกมามองในระยะ ไกลระดับหนึ่ง การรับรู้ของเราจะถูกเปลี่ยนไปสู่ภาพรวมทั้งหมด ภาพที่ปรากฏจะเปลี่ยนไป เป็นอีกภาพหนึ่ง ซึ่งมีเหมือนความจริงอยู่ แต่ความจริงนั้นเป็นภาพแทนของความจริงจากหน่วยจุดภาค (Rana)เล่นกับประสบการณ์ของคุณโดยใช้การรับรู้และมโนทัศน์

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลทางวิธีการจากงานของ(Rana)ในการใช้การเรียงภาพผ่าน โปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ และภาพเกิดจากภาพหน่วยย่อยเชิงจุดภาคไปสู่ความเป็นมหภาค ภาพความจริงหน่วยย่อยไปสู่ภาพมโนทัศน์ที่เป็นภาพแทน

ภาพที่ 2 Red Carpet 1, (2007)

(<http://archeologue.over-blog.com/article-ordures-et-san-59820141.html>.)

ภาพที่ 3 Red Carpet 1 (detail)

(<https://www.telegraph.co.uk/culture/art/art-reviews/7885932/Rashid-Rana-at-the-Museum-Guimet-review.html>)

ภาพที่ 4 Aneta Grzeszykowska and Jan Smaga

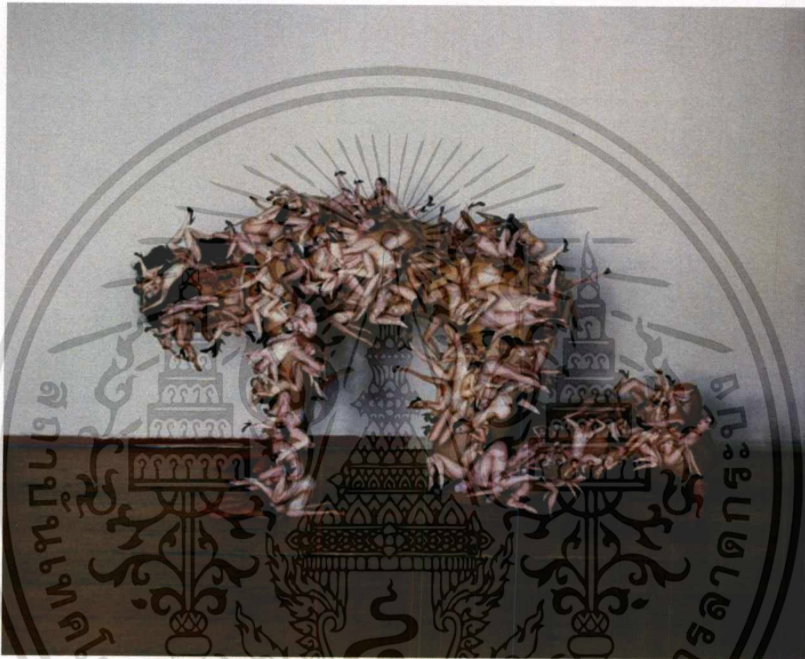
(<http://the-artists.org/artist/aneta-grzeszykowska-jan-smaga#>)

Aneta Grzeszykowska and Jan Smaga สองศิลปินเกิดและทำงานอยู่ที่Warsaw, Poland งานของทั้งสองเกี่ยวข้องกับร่างกายภาพแทนของความจริงและความจริงในมิติของภาพถ่าย ผลงาน Untitled (dog), 2007 เป็นภาพถ่ายร่างกายของผู้หญิงเปลือยที่อยู่ในท่าทางอากัปกริยาต่าง ๆ ขนาดเล็กที่แปะติดอยู่บนร่างกายของผู้ชายเปลือยขนาดใหญ่เช่นเดียวกัน ที่อยู่ในท่าคุกเข่า วางมือทั้งสองข้างยันไว้กับพื้น คล้ายกับลักษณะของสุนัข ภาพผู้หญิงเปลือยที่ติดอยู่ที่ร่างของผู้ชายนั้นสร้างมิติการรับรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ในลักษณะของการมีมวลปริมาตรในแบบประติมากรรมอยู่ที่ตัวร่างกายของผู้ชาย ภาพผู้หญิงคือหน่วยย่อยที่ถูกจัดการด้วยกระบวนการดิจิทัล เป็นนการสร้างมิติในการรับรู้ที่แปลกตาและภาพความจริงที่เป็นในรูปแบบของภาพถ่าย

ข้าพเจ้าได้รับอิทธิพลในเรื่องของวิธีการคอลลาจ(collage)ในการสร้างมิติภายในภาพด้วยภาพขนาดเล็ก ที่ซ้อนทับกันด้วยกระบวนการทางดิจิทัลจำนวนมากจนเกิดเป็นภาพใหม่ขึ้นมา จากภาพความจริงที่เป็นหน่วยย่อยเมื่อถูกจัดการซ้อนทับกันจนเกิดน้ำหนักและมิติภายในไปสู่ภาพแทนจากความจริงหรือภาพมโนทัศน์ใหม่

ภาพที่ 5 Untitled (dog), (2007)

(<http://raster.art.pl/gallery/artists/smaga/prace.htm>)

2.4 แนวความคิดสร้างสรรค์

ผลงานศิลปะชุดนี้เกิดจากการมองและเห็นแสงที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตของตัวข้าพเจ้าเองซึ่งได้รับอิทธิพลเรื่องของแสงในการสื่อถึงความรู้สึกมาจากละครเวที ประกอบกับตัวข้าพเจ้าเองอาศัยอยู่ในเมืองที่อุดมไปด้วยแสงไฟ และต้องเดินทางในเวลากลางคืนบ่อยครั้งจึงพบเห็นแสงที่ปรากฏในยามค่ำคืน ก่อให้เกิดความสนใจและจินตนาการต่อแสงที่มีความสัมพันธ์ต่อชีวิตและการมองเห็นที่ต้องอาศัยแสงภายนอกถึงจะเห็นภาพปรากฏสิ่งต่าง ๆ ถึงการดำรงอยู่ของสรรพสิ่งในโลก และแสงภายในซึ่งหมายถึงจิตที่ทำให้เรามีความรู้สึกถึงการมีชีวิตอยู่ ข้าพเจ้าจึงสร้างภาพแทนของแสงที่มีลักษณะคล้ายคลึงกับลำแสงหรือบรรยากาศในจักรวาลขึ้น เพื่อให้เห็นถึงความงามของการมีชีวิตอยู่ ผ่านการดำรงอยู่ภายใต้จักรวาลของแสงเทียม

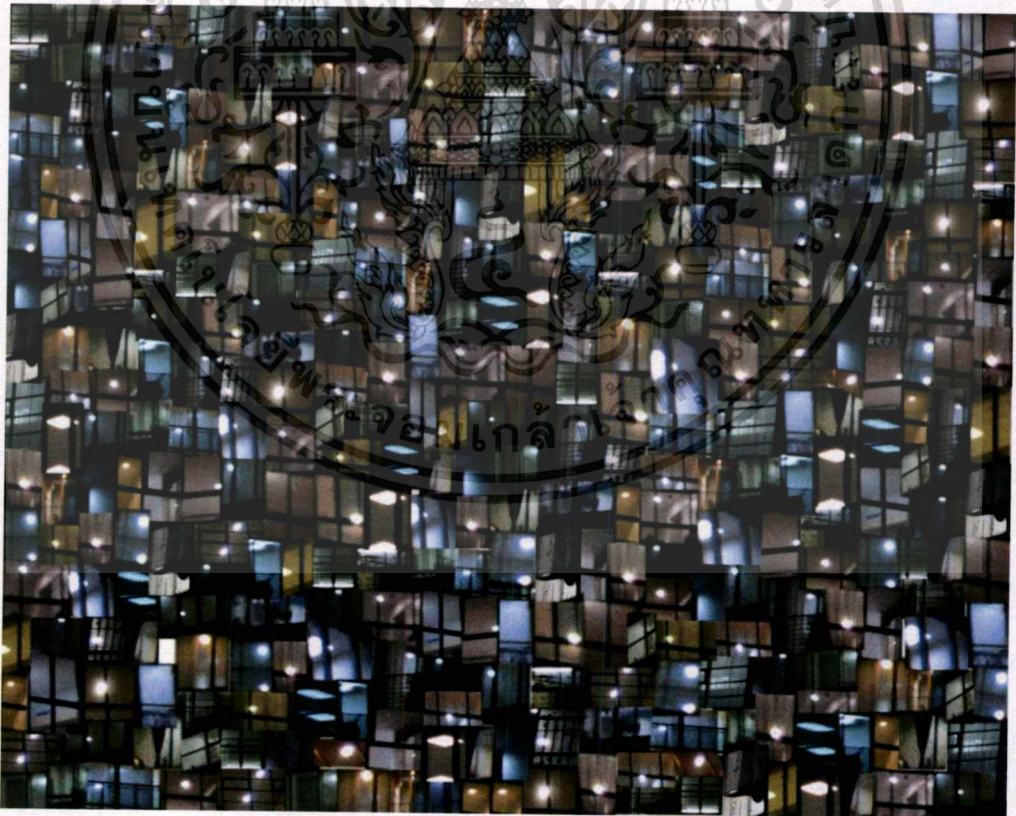

บทที่ 3

วิธีดำเนินการสร้างสรรค์

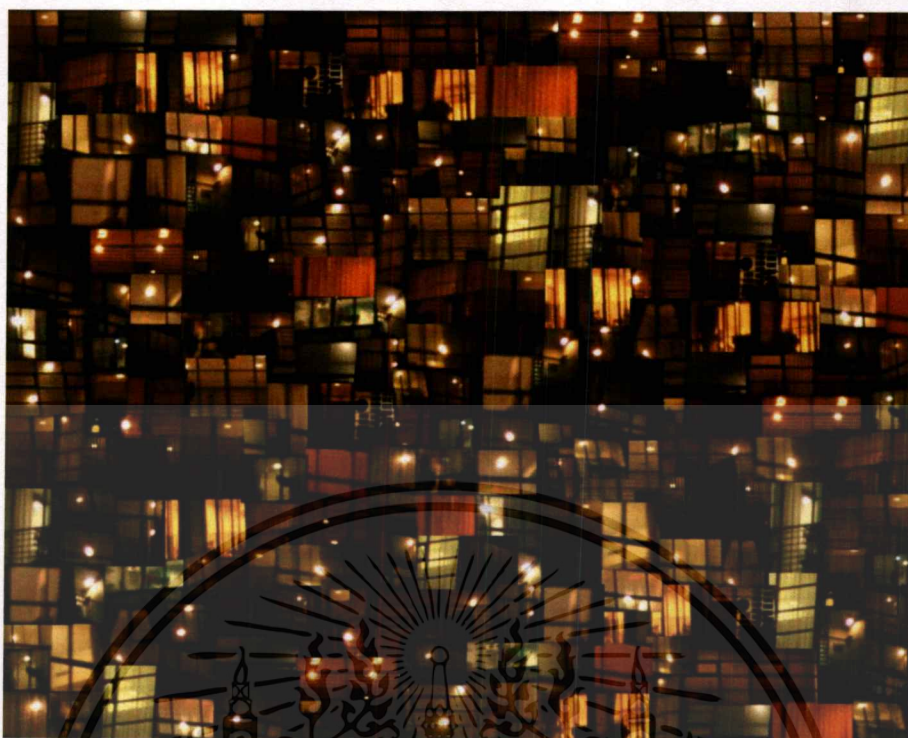
ข้าพเจ้าใช้วิธีการถ่ายภาพในช่วงเวลากลางคืนตามสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพฯ โดยอาศัยการถ่ายภาพที่สูงที่สามารถจะเข้าถึงได้เช่น สถานีรถไฟฟ้า ห้างสรรพสินค้า สะพานลอย โดยเลือกที่มาของแสง ในช่วงแรกเลือกถ่ายเฉพาะในพื้นที่ขอบเขตชานเมืองของกรุงเทพฯ ภาพที่ได้คือพื้นที่มืดทั่วทั้งภาพและปรากฏแสงเป็นจุด ๆ ต่อมาเลือกถ่ายแสงที่มาจากอาคารสูงเป็นแสงที่ผ่านช่องหน้าต่างปรากฏให้เราเห็นพื้นที่ความเป็นส่วนตัวและถูกพัฒนามาต่อมาให้เหลือเพียงตัวกายภาพของแสงโดยตรง ซึ่งข้าพเจ้าคิดว่าแสงมีความสำคัญของการมองเห็นและดำรงชีวิตของมนุษย์

3.1 ภาพร่างและการพัฒนาภาพร่าง

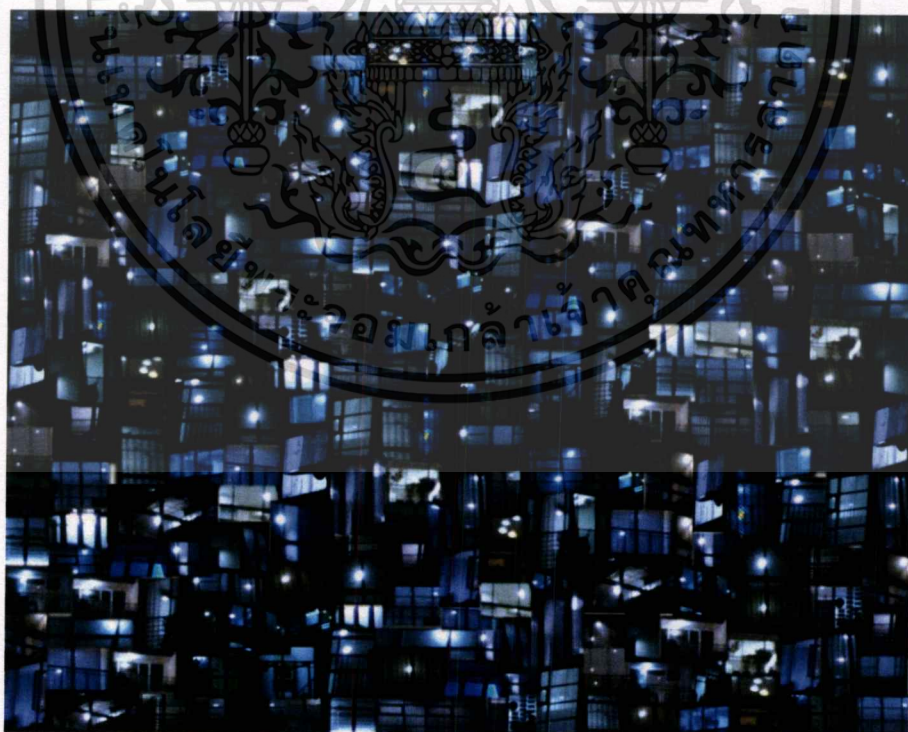

ภาพที่ 6 ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 7 ภาพร่างชั้นที่ 2 ชุดที่ 1

ภาพที่ 8 ภาพร่างชั้นที่ 3 ชุดที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพร่างชุดที่ 1

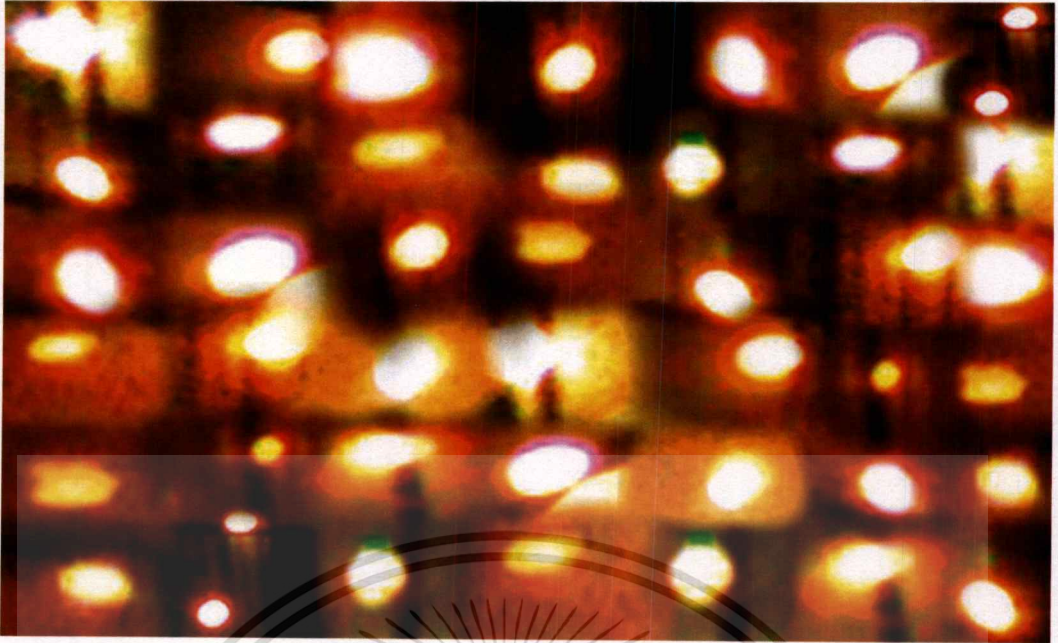
แบบภาพร่างชุดนี้ถ่ายแสงที่มาจากตึก อาคาร ที่อยู่อาศัย และถูกจัดการด้วยการครอบภาพให้เหลือเพียงแสงที่ลอดผ่านช่องหน้าต่างซึ่งภาพเดิมเป็นภาพตึกที่มีรายละเอียดเป็นห้องที่ปิดไฟและเปิดไฟ นำภาพของช่องแสงมาประกอบกันขึ้นมาใหม่เพื่อสร้างอิมเมจใหม่ขึ้นมา ภาพร่างชุดนี้ถูกแบ่งออกตามอุณหภูมิของแสง ซึ่งให้ความรู้สึกที่ต่างกันในแต่ละภาพ เพื่อจะเชื่อมโยงและสร้างความรู้สึกอบอุ่น ความรู้สึกเหงา ความ โรแมนติก ภายในพื้นที่ในภาพ

ปัญหาที่เกิดขึ้นภายในภาพร่างชุดนี้คือ

1. ภาพยังไม่สามารถสื่อสารได้ดีพอที่จะอ้างอิงไปถึงแสงและภาพของจักรวาล ในลักษณะที่เป็นแสงในจักรวาลที่ไม่มีความมืด
2. เส้นโครงสร้างที่ถูกสร้างขึ้นจากขอบหน้าต่างมีความโดดเด่นเกินไป ให้ความรู้สึกในภาพไม่นุ่มนวล

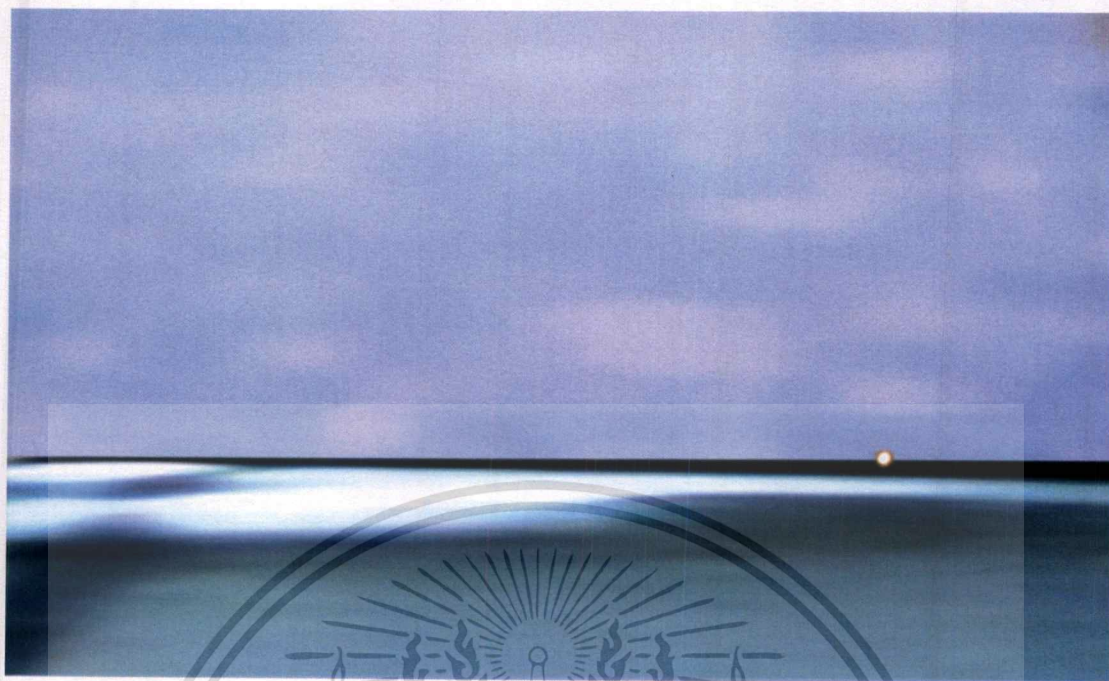
ภาพที่ 9 ภาพร่างชิ้นที่ 1 ชุดที่ 2

ภาพที่ 10 ภาพร่างชั้นที่ 2 ชุดที่ 2

ภาพร่างชุดที่ 2

ภาพร่างชุดที่สองชั้นที่หนึ่งถูกพัฒนามาจากชุดที่หนึ่ง โดยตัดขอบของหน้าต่างออกให้เหลือเพียงแสงอย่างเดียว ภาพร่างชั้นที่สองถูกจัดการตกแต่งมากกว่าชั้นที่หนึ่งด้วยการเชื่อมแสงในแต่ละภาพที่ถูกประกอบสร้างขึ้นมาเข้าหากัน สิ่งที่ได้คือมีความน่าสนใจมากขึ้นและกลายเป็นภาพเดียวกันมาก

ภาพที่ 11 ภาพร่างชั้นที่ 1 ชุดที่ 3

ภาพที่ 12 ภาพร่างชั้นที่ 2 ชุดที่ 3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

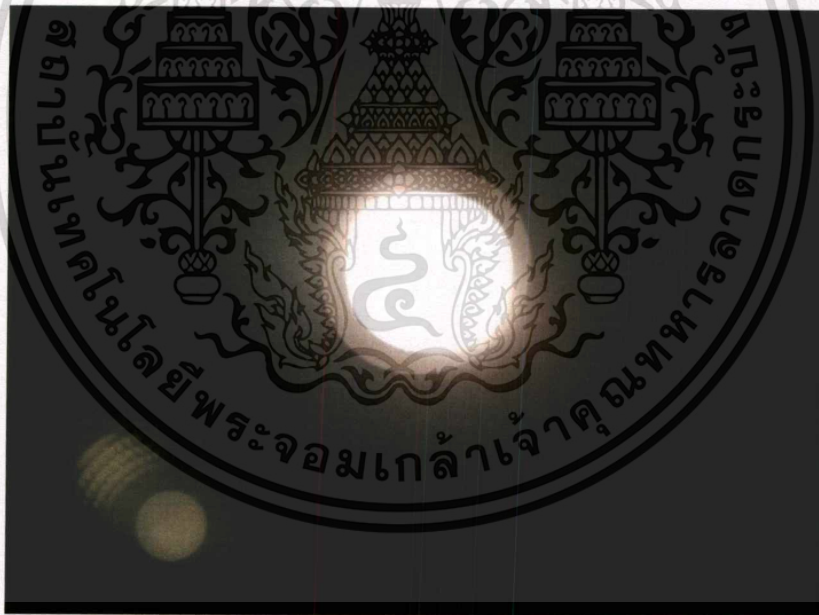
ภาพร่างชุดที่ 3

ภาพร่างชิ้นที่หนึ่งถูกเป็นพื้นที่สมมุติที่ถูกสร้างจากแสง ข้าพเจ้าพยายามหาความเป็นไปได้ในการสร้างพื้นที่ที่ไม่มีอยู่จริงจากแสงที่จับต้องไม่ได้แต่รู้ว่ามียู่ ภาพร่างชิ้นที่สองเป็นการขยายภาพถ่ายแสงจนเกิดภาพที่นำพาข้าพเจ้าไปสู่ภาพของจักรวาลจากความเชื่อและชุดความรู้เดิมที่เคยมีอยู่ ภาพที่ปรากฏเปลี่ยนการรับรู้ของข้าพเจ้า จากภาพความจริงชุดหนึ่งไปสู่ความจริงอีกชุดหนึ่ง ข้าพเจ้านำมาพัฒนาสู่ศิลปะนิพนธ์ในชุดนามธรรมของแสงเทียม

3.2 กระบวนการสร้างงาน

3.2.1 การบันทึกภาพ

เริ่มจากการเดินสำรวจและบันทึกภาพแสงไฟหลังจากดวงอาทิตย์ลับขอบฟ้าตามสถานที่ต่าง ๆ ในกรุงเทพ โดยพื้นที่ที่ข้าพเจ้าเลือกไปสำรวจนั้นคือ ตึกสำนักงาน อาคารที่อยู่อาศัย ห้างสรรพสินค้า ชุมชน ข้าพเจ้าเลือกบันทึกแสงไฟที่มีรูปทรงกลมของหลอดไฟเป็นหลัก เพื่ออ้างอิงถึงรูปทรงที่มีอยู่ในธรรมชาติ

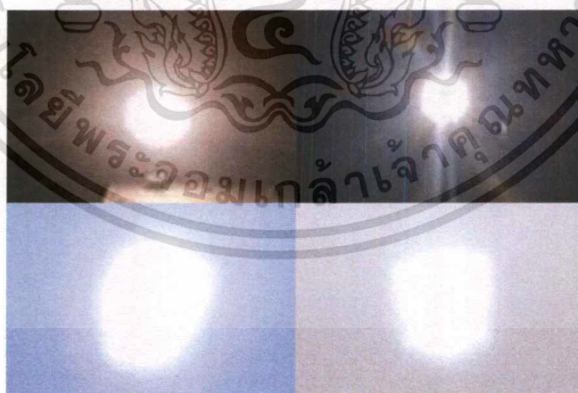
ภาพที่ 13 ตัวอย่างภาพแสงไฟ

3.2.2 กระบวนการปรับแต่งภาพด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์

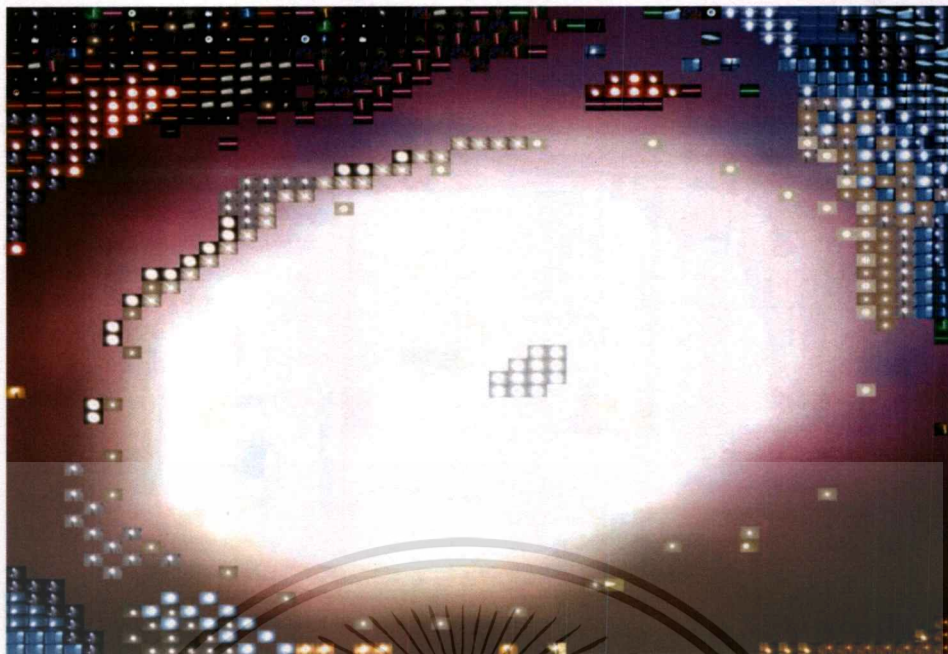

ภาพที่ 14 ตัวอย่างภาพที่บันทึก

เมื่อข้าพเจ้าได้ภาพที่บันทึกมาแล้ว นำมาสู่การตัดออกให้เหลือเฉพาะส่วนที่เป็นแสงสว่าง โดยคำนึงถึงขนาดของภาพและรัศมีของแสงด้วย เลือกให้แสงสว่างที่สุดอยู่กลางภาพ เพื่อให้รูปทรงของแสงทำงานอย่างมากที่สุดและเป็นจุดรวมสายตา

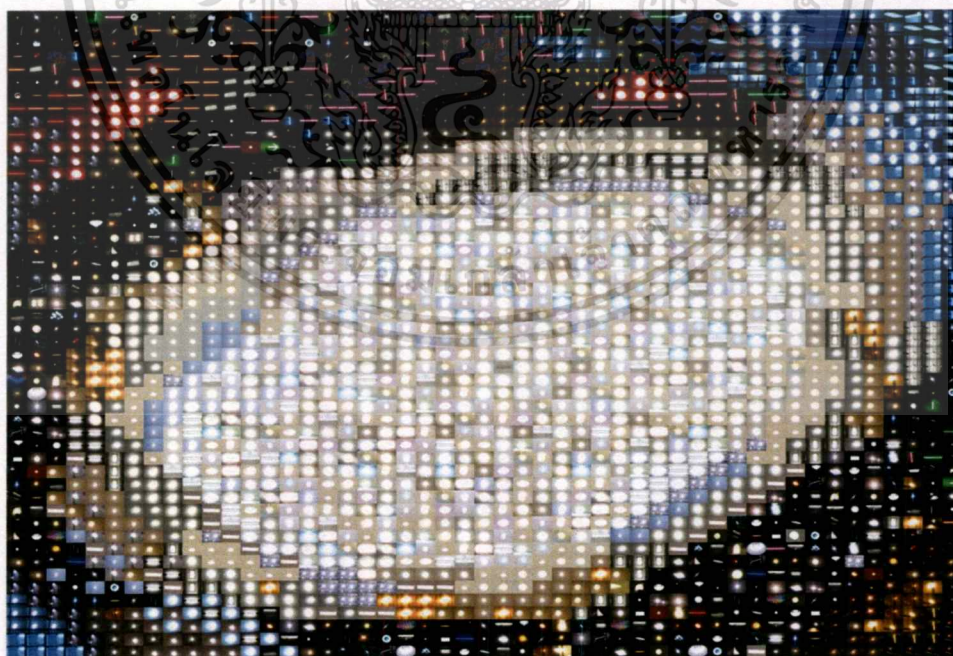

ภาพที่ 15 ตัวอย่างภาพที่ถูกแก้ไข

ภาพที่ 16 ภาพร่างงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

เมื่อข้าพเจ้าได้ภาพที่บันทึกมาแล้ว นำมาสู่ขั้นตอนการจัดเรียงตามโครงสร้างของภาพร่าง
จัดวางตามตำแหน่งอนุกรมของแสง

ภาพที่ 17 ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ ชั้นที่ 1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 4

วิเคราะห์การสร้างสรรค์

กระบวนการของงานศิลปะที่เริ่มจากความรู้สึกก่อนจะนำมาวิเคราะห์ถึงสาเหตุและที่มาของแรงบันดาลใจนั้นเกิดจากประสบการณ์ การสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์ของข้าพเจ้าเกิดจากประสบการณ์ที่มาจากการมองเห็นแสงไฟที่ปรากฏในยามค่ำคืนนำมาสู่การวิเคราะห์แสงไฟที่ข้าพเจ้าสนใจและสรุปความเข้าใจผ่านผลงานภาพถ่าย เพื่อสื่อสารสิ่งที่ข้าพเจ้าเข้าใจให้ผู้อื่นได้รับรู้ในคุณค่าทางความงาม และคุณค่าทางด้านสาระของการตระหนักถึงสิ่งที่ได้รับทางความคิด

4.1 วิเคราะห์ผลงานโดยรวม

ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้เกิดจากการตั้งคำถามถึงสิ่งที่ปรากฏและส่งผลต่อการรับรู้ทางด้านความรู้สึกและจินตนาการนำไปสู่การวิเคราะห์แล้วแปรเปลี่ยนออกมาเป็นภาพเพื่อสื่อสารสิ่งที่เข้าใจในรูปแบบของภาพถ่าย

4.1.1 เรื่องราว (Subject)

สิ่งที่ข้าพเจ้าสนใจและนำมาเป็นเรื่องราวในการทำศิลปนิพนธ์ชุดนี้คือแสงไฟ(Artificial Light)ที่ปรากฏในยามค่ำคืนตามสถานที่ต่าง ๆ ภายในเมือง

4.1.2 เนื้อหา (Content)

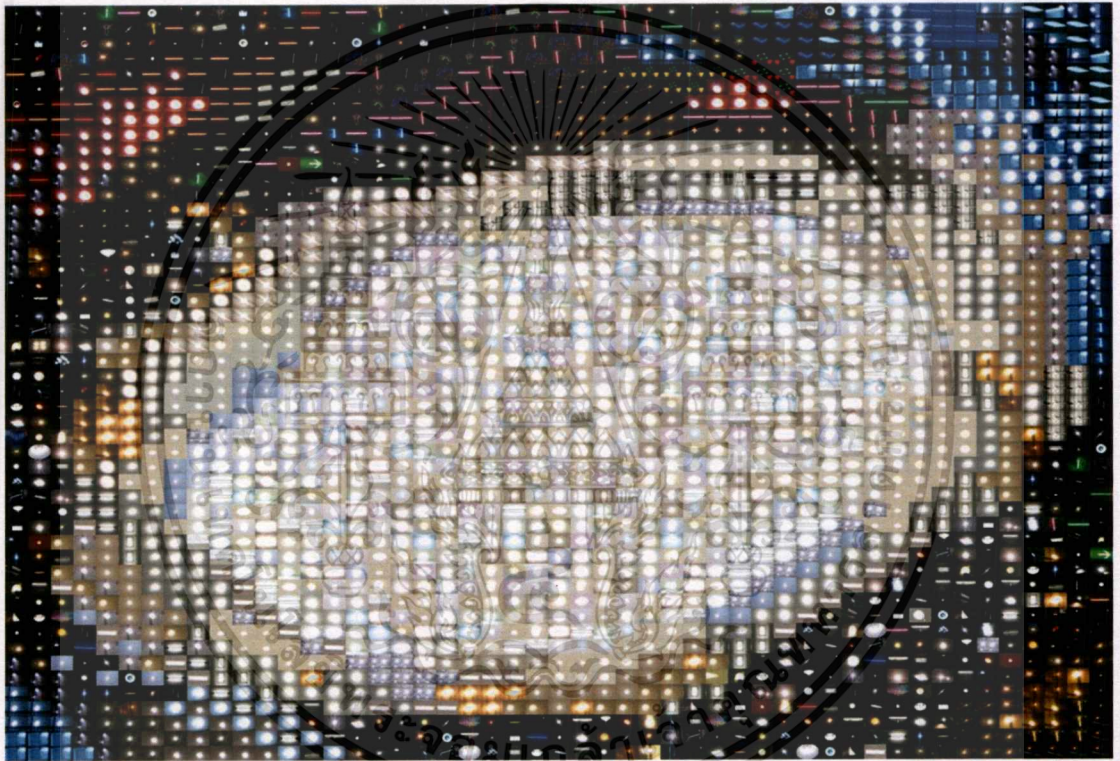
แสงไฟที่ปรากฏนั้นแสดงถึงความเจริญของเมือง การขยายตัวของเมือง การย้ายถิ่นฐานของประชากร ความหลากหลายทางวัฒนธรรม และการดำรงอยู่ของมนุษย์

4.1.3 การแสดงออก (Expression)

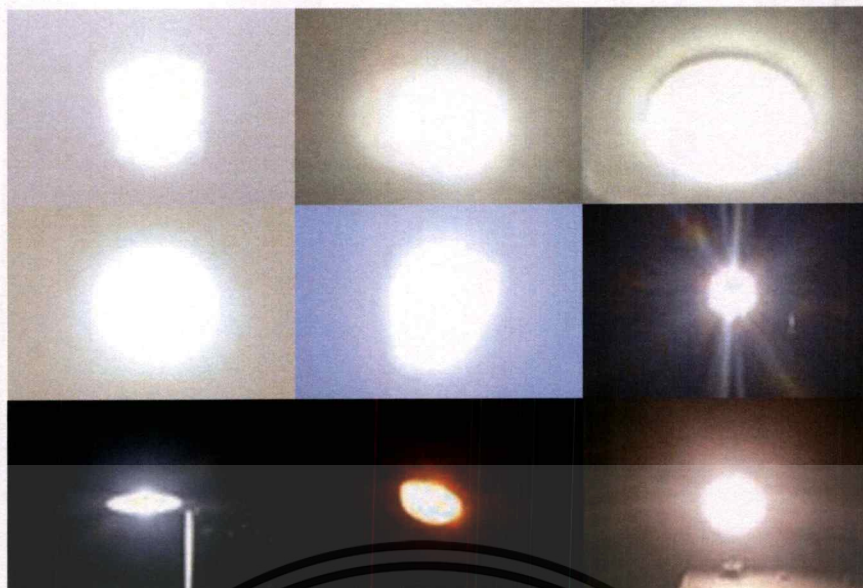
ผลงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้ มีการแสดงออกทางความรู้สึกที่มีต่อแสงไฟผ่านการบันทึกภาพแสงนั้นด้วยกล้องดิจิทัล และนำภาพมาเข้าสู่กระบวนการสร้างภาพใหม่ขึ้นมาตามความรู้สึกและจินตนาการต่อแสงด้วยโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ นำเสนอผลงานทางรูปแบบของภาพถ่าย

4.2 วิเคราะห์การจัดองค์ประกอบศิลป์

การสร้างผลงานศิลปะ เป็นการถ่ายทอดการแสดงออก ซึ่งจะถ่ายทอดการแสดงออกทางอารมณ์ความรู้สึก ความคิด ความงาม ผลงานที่ข้าพเจ้าสร้างขึ้น ประกอบไปด้วย รูปทรงที่ใช้แทนค่าทางความคิดและรูปทรงของผลงานเป็นสื่อที่จะสามารถอธิบายความคิดที่จะแสดงออกไปในแนวทางเดียวกันกับแนวความคิด ถ้าแยกกันก็จะทำให้ขาดความเป็นเอกภาพ การนำหลักทัศนธาตุมาประกอบกับวิธีการจัดวางองค์ประกอบภาพในส่วนของรูปแบบงานศิลปะจะต้องใช้ความเข้าใจในหลักองค์ประกอบศิลป์ ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะนำมาวิเคราะห์ในวิทยานิพนธ์ดังนี้

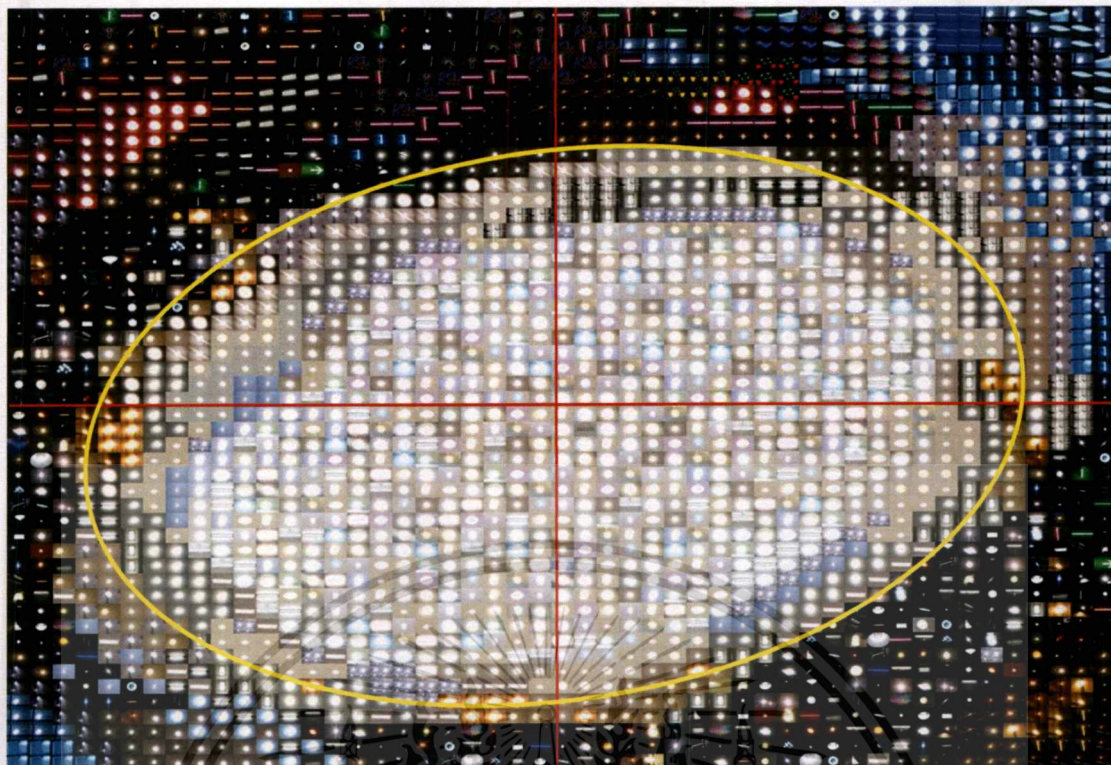
ภาพที่ 18 ภาพผลงานชิ้นที่ 1 ที่นำมาวิเคราะห์องค์ประกอบ

ภาพที่ 19 นำมาวิเคราะห์ความหลากหลาย

4.2.1 ความหลากหลาย (Variety)

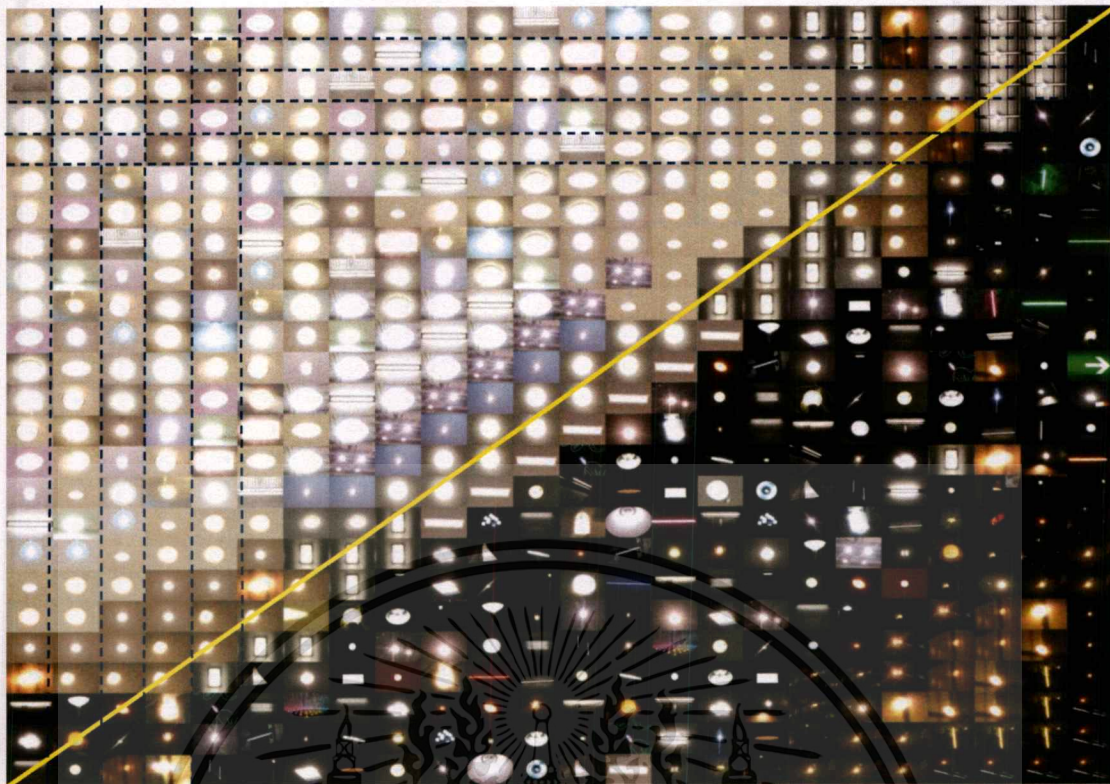
ความหลากหลายในผลงานของข้าพเจ้าเน้นที่ความละเอียดของการเรียงกันของภาพที่มีขนาดเล็กเท่า ๆ กัน โดยความละเอียดในผลงานของข้าพเจ้าเป็นความหลากหลายทางการใช้รูปทรง ลวดตา และสร้างน้ำหนักด้วยค่าสีที่แตกต่างกัน โดยการซ้ำและการแปรเปลี่ยนของรูปทรงเดียวกัน พร้อมๆกับการใช้การไล่ค่าสีแสง ในรายละเอียดของความสว่างแต่ละภาพมีความแตกต่างกันของขนาดและรูปทรง สีแสงสว่างมีความหลากหลายน้ำหนักไล่เรียงกันไป ความเข้มของสีแสงก็มีความหลากหลายในรายละเอียดเช่นกันและต่างกันในเรื่องขนาดของรูปทรงภายในภาพ ทำให้เกิดความรู้สึกเกิดเป็นการประสานกันทั้งผลงาน

ภาพที่ 20 วิเคราะห์องค์ประกอบความสมดุล

4.2.2 ความสมดุล (Balance)

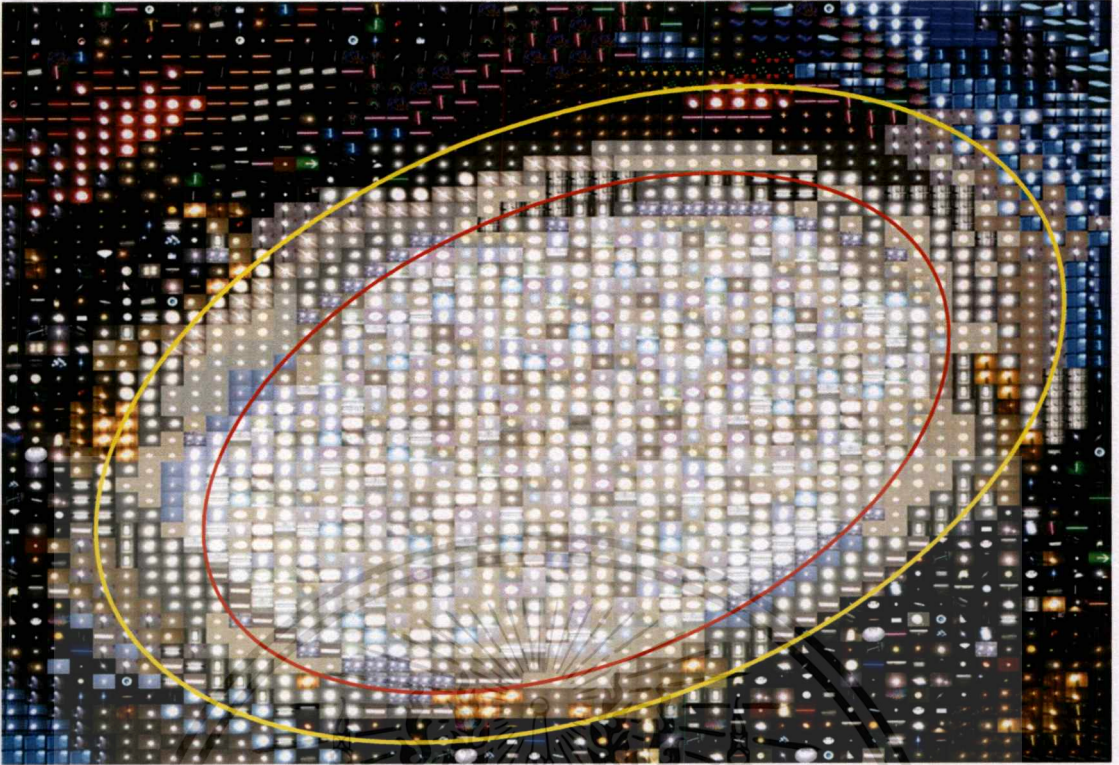
การจัดวางองค์ประกอบในผลงานของข้าพเจ้า ให้ความสำคัญด้านดุลยภาพ โดยนึกถึงความสมมาตรภายในภาพระหว่างพื้นที่กับรูปทรงภายในพื้นที่ของภาพ ซึ่งภาพที่ใช้เรียงต่อกันมีขนาดเท่าๆ กันในลักษณะของความเป็นพิกเซล หน่วยความละเอียดของภาพในระบบดิจิทัล

ภาพที่ 21 วิเคราะห์ห้องค้ประกอบสัดส่วน

4.2.3 สัดส่วน (Proportion)

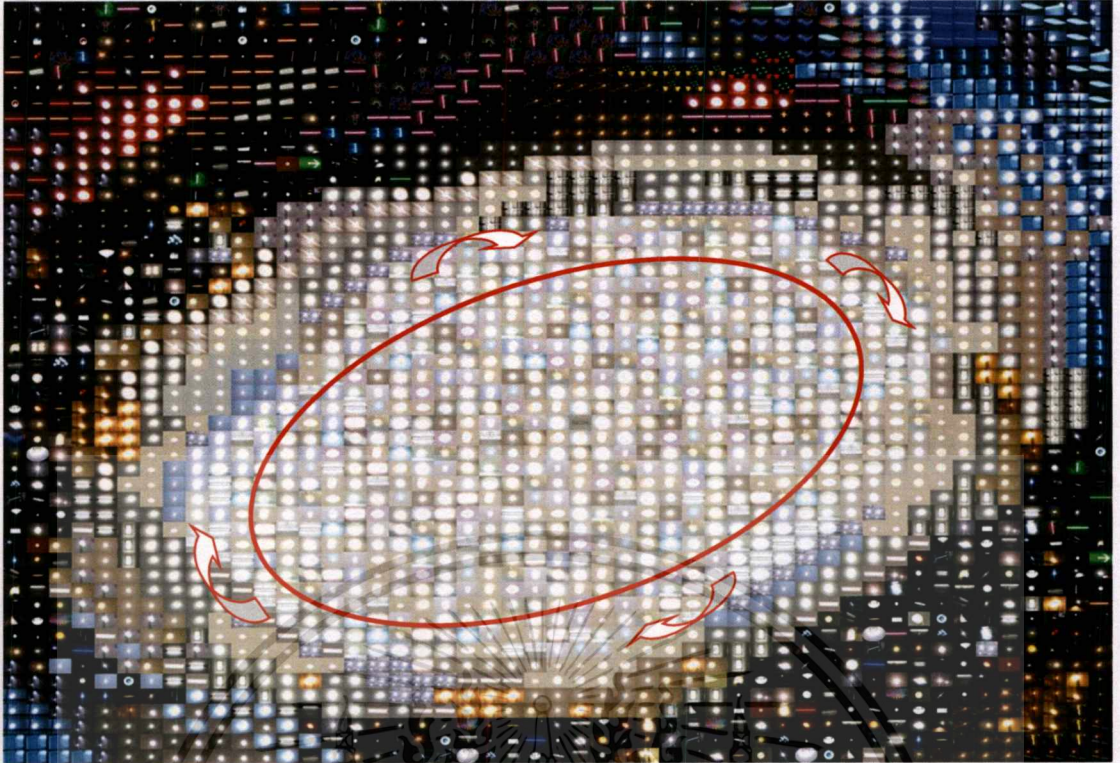
สัดส่วนในผลงานของข้าพเจ้า เป็นเอกภาพที่เกี่ยวกับความสมส่วนซึ่งกันและกันของรูปทรงและพื้นที่ภายในภาพ นอกจากนี้สัดส่วนค่าน้ำหนักภายในภาพระหว่างส่วนที่สว่างและส่วนที่มีมืดอย่างชัดเจน สัดส่วนของภาพมีความเท่ากันทุกภาพและการจัดวางเรียงต่อกันอย่างเป็นระบบระเบียบ

ภาพที่ 22 วิเคราะห์ความเป็นเด่น

4.2.4 ความเป็นเด่น (Dominance)

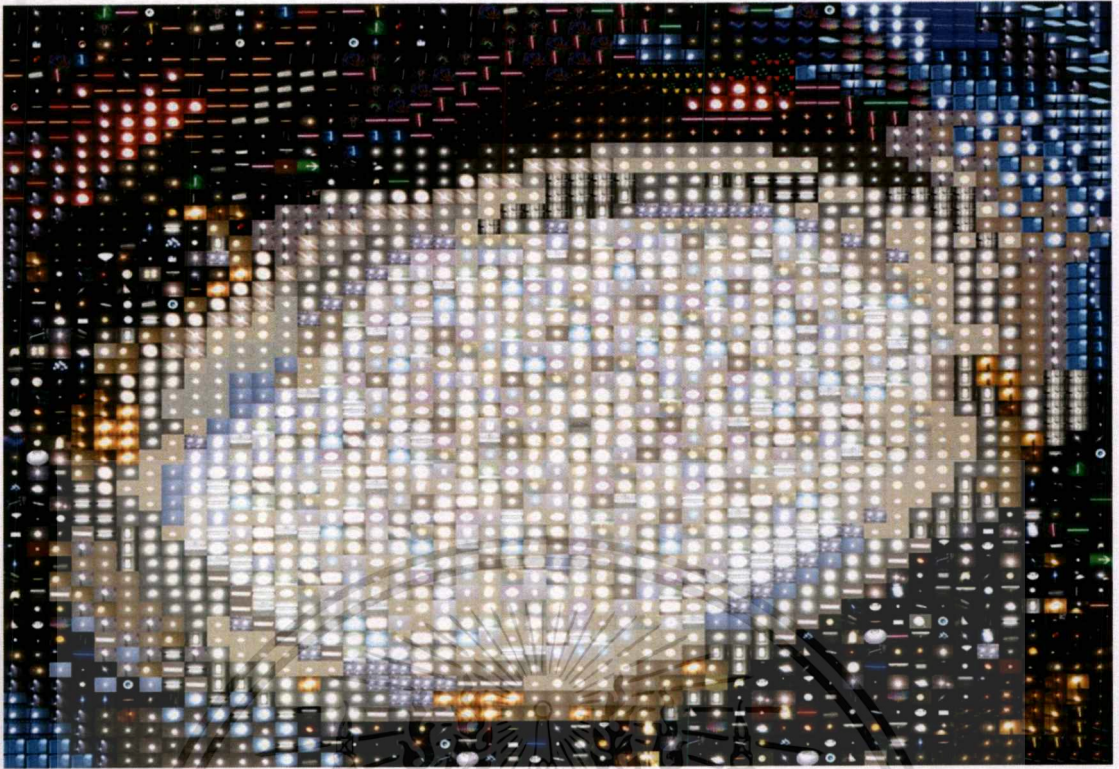
ข้าพเจ้าสร้างมิติที่เกิดจากการเรียงกันของภาพขนาดเล็กจำนวนมากจนเกิดเป็นภาพรวมขนาดใหญ่จากความเป็นจุดภาคไปสู่ความเป็นมหภาค ซึ่งเป็นการเปลี่ยนการรับรู้ของคนดูจากภาพหนึ่งไปสู่อีกภาพหนึ่ง จากภาพแสงไฟขนาดเล็ก รูปทรงของแสงสว่างกลางภาพซึ่งเป็นจุดเด่นในงานอย่างชัดเจน ด้วยการขบเน้นของความมืดโดยรอบและตำแหน่งจุดรวมสายตาพาให้มุ่งมาสู่กลางภาพ

ภาพที่ 23 วิเคราะห์ความเคลื่อนไหว

4.2.5 ความเคลื่อนไหว (Movement)

ความเคลื่อนไหวในผลงานของข้าพเจ้า ได้กำหนดให้ทัศนธาตุ เช่น จุด สี น้ำหนัก สร้างสรรค์ให้เกิดการเคลื่อนไหว และสร้างผลกระทบทางสายตาของคนดูด้วยการเรียงกันของภาพ จุดแสงไฟจำนวนมาก ประสานรวมกัน ทำให้สื่อลอกสายตา และก่อให้เกิดปฏิกิริยาทางอารมณ์ สามารถรับรู้ได้ถึงมิติแห่งการสั่นไหวทางสายตา

ภาพที่ 24 วิเคราะห์ความกลมกลืน

4.2.6 ความกลมกลืน (Harmony)

ความกลมกลืนของผลงานชิ้นนี้ จะเป็นความกลมกลืนของสีแสงและบรรยากาศที่ใกล้เคียงกัน เรียงต่อกันด้วยจุดแสง โดยจะคำนึงถึงทัศนธาตุเป็นสำคัญ ในเรื่องของการใช้ สี แสง รูปทรง ให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน โดยการให้ความต่อเนื่องของจุดแสงทำให้เกิดบรรยากาศและโทนสีที่ทำให้เกิดความกลมกลืน

4.3 วิเคราะห์ทัศนธาตุ

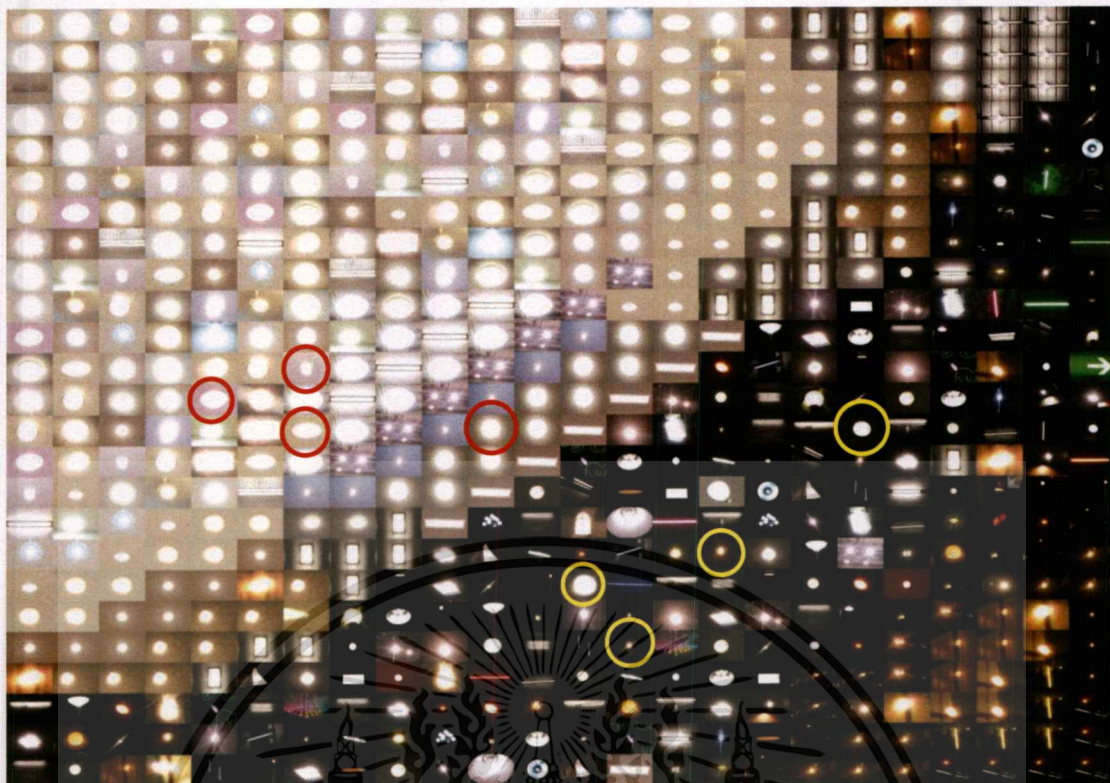
ผลงานภาพถ่ายของข้าพเจ้าคำนึงถึงองค์ประกอบทางทัศนธาตุที่ประกอบกันภายในภาพเพื่อสื่อสารด้วยภาพ ทางด้านอารมณ์ ความรู้สึกด้วยแสงและน้ำหนักรวมไปถึงรูปทรงภายในภาพ เพื่อให้เกิดการประสานกันทางทัศนธาตุ

ภาพที่ 25 วิเคราะห์แสง

4.3.1 แสง (Light)

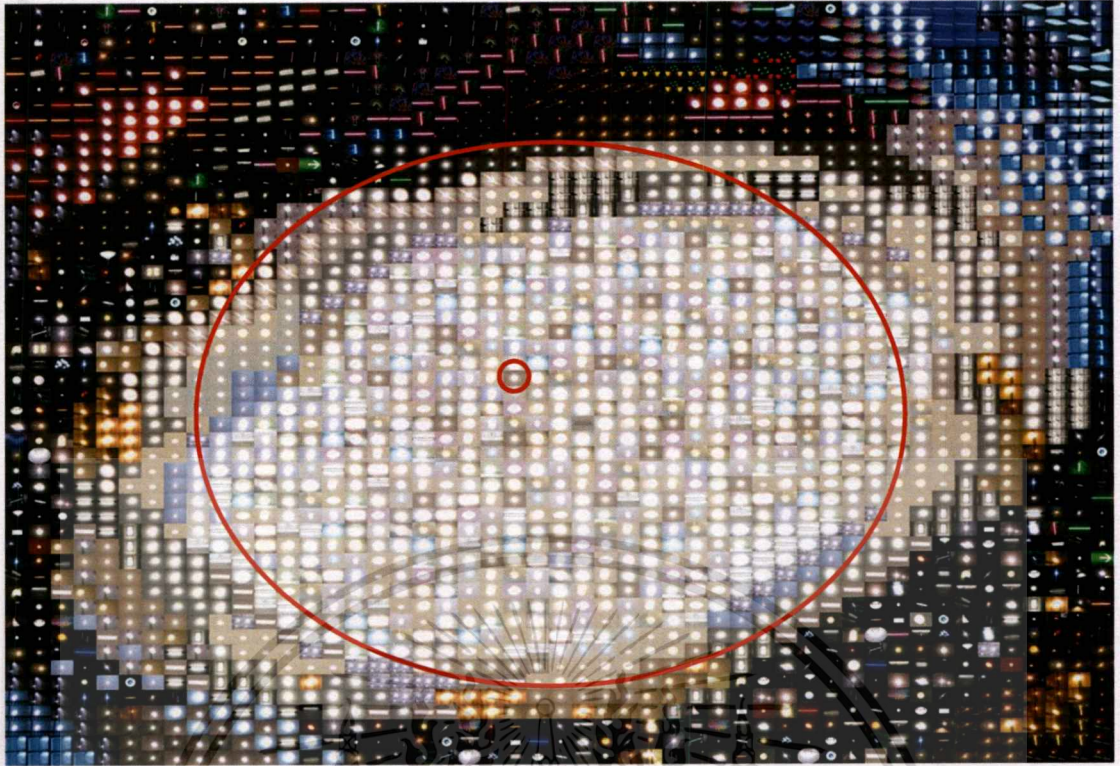
แสงและบรรยากาศภายในภาพถูกสร้างจากการเรียงกันของภาพขนาดเล็ก ที่มีค่าน้ำหนักสีใกล้เคียงและแตกต่างกันมาวางเรียงติดกันจนเกิดเป็นภาพพื้นที่ของแสงขึ้นมา ส่วนที่สว่างถูกวางไว้ในตำแหน่งกลางภาพ และเป็นจุดรวมสายตาดึงดูดให้เข้ามาพิจารณา ในแสงสว่างก็มีความแตกต่างกันในเรื่องของค่าน้ำหนัก

ภาพที่ 26 วิเคราะห์จุด

4.3.2 จุด (Dot)

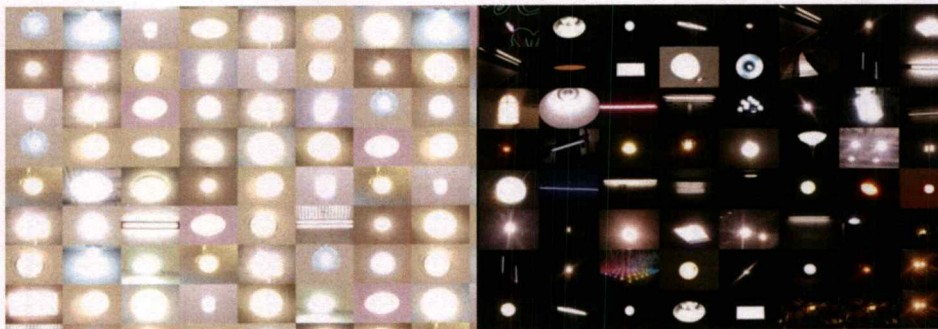
การจุดที่เกิดจากการเรียงภาพขนาดเล็กจำนวนมาก ประสานกันจนเกิดน้ำหนักและเกิดมิติภาพขึ้นมา ในแต่ละภาพขนาดเล็กมีรูปทรงของวงกลมอยู่ภายในภาพคือรัศมีของแสง ประกอบกับคุณสมบัติของแสงในแต่ละภาพ ช่วยสร้างบรรยากาศในภาพขึ้นมาได้

ภาพที่ 27 วิเคราะห์รูปทรง

4.3.3 รูปทรง (Form)

รูปทรงซ้ำๆ แบ่งออกเป็น 2 ส่วนคือ รูปทรงของรายละเอียดภายในภาพเล็กเป็นรูปทรงกลมลักษณะของดวงไฟที่อยู่กลางภาพและรูปทรงกลมในพื้นที่ภาพในภาพใหญ่ที่ถูกประกอบสร้างจากภาพเล็กในเชิงจุดภาคไปสู่ความเป็นมหากาต เป็นการอุปมาถึงจุดเริ่มต้นของสรรพสิ่งในจักรวาล

ภาพที่ 28 วิเคราะห์น้ำหยกและสีบรรยากาศ

4.3.4 น้ำหยกและสีบรรยากาศ (Volume)

น้ำหยกและสีภายในภาพเกิดจากแสงที่อุณหภูมิต่างกัน เนื่องจากแสงเป็นพลังงานความร้อนรูปแบบหนึ่ง ซึ่งอุณหภูมิมีผลต่อสีของแสงที่ช่วยในการมองเห็นและส่งผลต่อการรับรู้ทางความรู้สึก เริ่มจากการวางตำแหน่งของความสว่างสลับกันกับน้ำหยกที่ต่างกันของความสว่าง ไล่เรียงแผ่ขยายออกไปเริ่มเปลี่ยนค่าน้ำหยกที่เข้มข้น ในภาพของน้ำหยกเข้มก็มีความต่างกันในรายละเอียดของแต่ละภาพ จนได้น้ำหยกความสว่างจนถึงความมืด เป็นบรรยากาศที่คล้ายกับจักรวาลที่โอบล้อมไปด้วยความมืด

บทที่ 5

บทสรุป

แสงคือสิ่งที่สำคัญสำหรับมนุษย์มากในมองเห็นเพราะเมื่อมีแสงเราจึงมองเห็น จึงนำมาสู่การดำรงชีวิตและการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อตอบสนองความต้องการของมนุษย์ในยุคปัจจุบันนี้ ภายใต้แสงไฟที่ปรากฏในยามค่ำคืนเปิดเผยให้เราเห็นถึงสรรพสิ่งต่าง ๆ ในพื้นที่ทางกายภาพและพื้นที่ทางความรู้สึก นอกจากนี้แสงดาวในจักรวาลที่ทำให้เราเห็นความงามแล้วก็คือ แสงที่มนุษย์ประดิษฐ์ขึ้นเพื่อดำรงชีวิต เราจึงเห็นถึงการมีอยู่ของมนุษย์ และการขยายขอบเขตของพื้นที่อยู่อาศัยรวมไปถึงการขยายตัวของเมือง เนื่องจากการโยกย้ายถ่ายเทของประชากรเพิ่มมากขึ้นเพื่อตั้งถิ่นฐานที่อยู่อาศัยและทำงาน ความเจริญด้านสาธารณูปโภค และอุปโภคก็เป็นส่วนหนึ่งในการชี้วัดกระบวนการกลายเป็นเมืองด้วย ในความเป็นเมืองก็ประกอบไปด้วยความหลากหลายทางวัฒนธรรมที่ตามมาจากการย้ายถิ่นฐานของประชากร ก็ทำให้เห็นถึงวิถีชีวิตของแต่ละคนว่ามีความแตกต่างกัน คิดต่างกัน อารมณ์ความรู้สึกต่างกัน ประสบการณ์ในชีวิตต่างกัน สิ่งสำคัญคือความเป็นมนุษย์ที่ทุกคนมีเหมือนกันและคุณค่าของชีวิตทำเนินไปภายใต้แสงไฟในแต่ละวัน

นอกจากการจดบันทึกความรู้สึกนึกคิดของเราผ่านการเขียนแล้ว การบันทึกด้วยภาพก็เป็นอีกหนึ่งวิธีในการบันทึกเพื่อย้ำเตือนความรู้สึกนึกคิดและพร้อมกับถ่ายทอดความรู้สึกหรือสิ่งที่เราอยากจะบอกผ่านภาพถ่าย เป็นวิธีที่ข้าพเจ้าเลือกใช้กับผลงานศิลปะชุดนี้ เนื่องจากข้าพเจ้าต้องการบันทึกแสงไฟในยามค่ำคืนตามสถานที่ต่าง ๆ ภายในเมืองที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินชีวิตในแต่ละวันด้วยกล้องดิจิทัล โดยเลือกบันทึกภาพแสงไฟรูปทรงและรัศมีของแสงที่มีลักษณะทรงกลมเพื่ออุปมาไปยังดวงดาวที่ปรากฏแสงให้เราเห็น เมื่อได้ภาพแสงไฟที่ปรากฏแล้วข้าพเจ้านำภาพที่ได้มานั้นผ่านกระบวนการตัดต่อและสร้างภาพขึ้นมาใหม่ผ่านโปรแกรมทางคอมพิวเตอร์ และนำเสนอผลงานในรูปแบบของภาพถ่าย

ภาพผลงานแสดงบรรยายกาศของแสงไฟที่ปรากฏเป็นจุดแสงจำนวนมากคล้ายกับแสงบรรยายกาศของจักรวาลในจินตนาการหรือแม้แต่ในฝัน พาเราไปสู่ความรู้สึกโรแมนติก ฟุ้งฝัน สบายงาม โลดเล่นไปภายใต้สายธารของแสงที่เต็มไปด้วยชีวิต การสำรวจตรวจสอบความรู้สึกถึงการมีชีวิตอยู่ การเกิดสำนึกถึงคุณค่าและความงามของชีวิตคือสิ่งที่ข้าพเจ้ามองเห็นผ่านแสงไฟที่ปรากฏในยามค่ำคืนและด้วยความรู้สึกนี้ ข้าพเจ้าจึงถ่ายทอดสิ่งที่ข้าพเจ้ามองเห็นและเข้าใจผ่านผลงานศิลปะชุดนี้

บรรณานุกรม

สม สุจิรา. 2559. **ความลับของจ๊กวาลทางแห่งนิพพาน**. กรุงเทพฯ :

บริษัท อมรินทร์ บิ๊ค เซ็นเตอร์ จำกัด.

อาเซอร์ ชาของค์. 2557. **ไล่คว่าแสง: ความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับแสงตั้งแต่ยุคดึกดำบรรพ์ถึงยุคไอน์สไตน์**. กรุงเทพฯ : สวนเงินมีมา.

ความรู้เรื่องประชากรและชุมชนเมือง / ความเป็นเมือง. 2559 [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

<https://th.wikibooks.org/wiki/> (วันที่ค้นข้อมูล : 5 กุมภาพันธ์ 2561)

Karn.T. 2017. **มลภาวะทางแสง**. [Online]. Available :

<http://scienceillustratedthailand.com/nature/>. (วันที่ค้นข้อมูล : 5 กุมภาพันธ์ 2561)

กลุ่มงานวิจัย. 2013. **การย้ายถิ่น ความเป็นเมือง และแรงงาน**. [Online]. Available :

<http://www.ipsr.mahidol.ac.th/ipsrbeta/th/ResearchClusters.aspx?ArticleId=49>.

(วันที่ค้นข้อมูล : 12 กุมภาพันธ์ 2561)

สปร.ร่วมกับ บ. คิววัน โอวัน เปรอร์เซ็นต์ จำกัด. 2558. **Urbanization การขยายตัวของความเป็นเมือง**.

[Online]. Available : <http://www.okmd.or.th/okmd-opportunity/urbanization/256/>.

(วันที่ค้นข้อมูล : 12 กุมภาพันธ์ 2561)

ธรรมชาติของแสงและการมองเห็น. 2017[ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

Available : <file:///C:/Users/Windows%2010/Downloads/ee2017-01.pdf>

(วันที่ค้นข้อมูล : 13 กุมภาพันธ์ 2561)

ทัศนศาสตร์และการมองเห็น, 2014. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก :

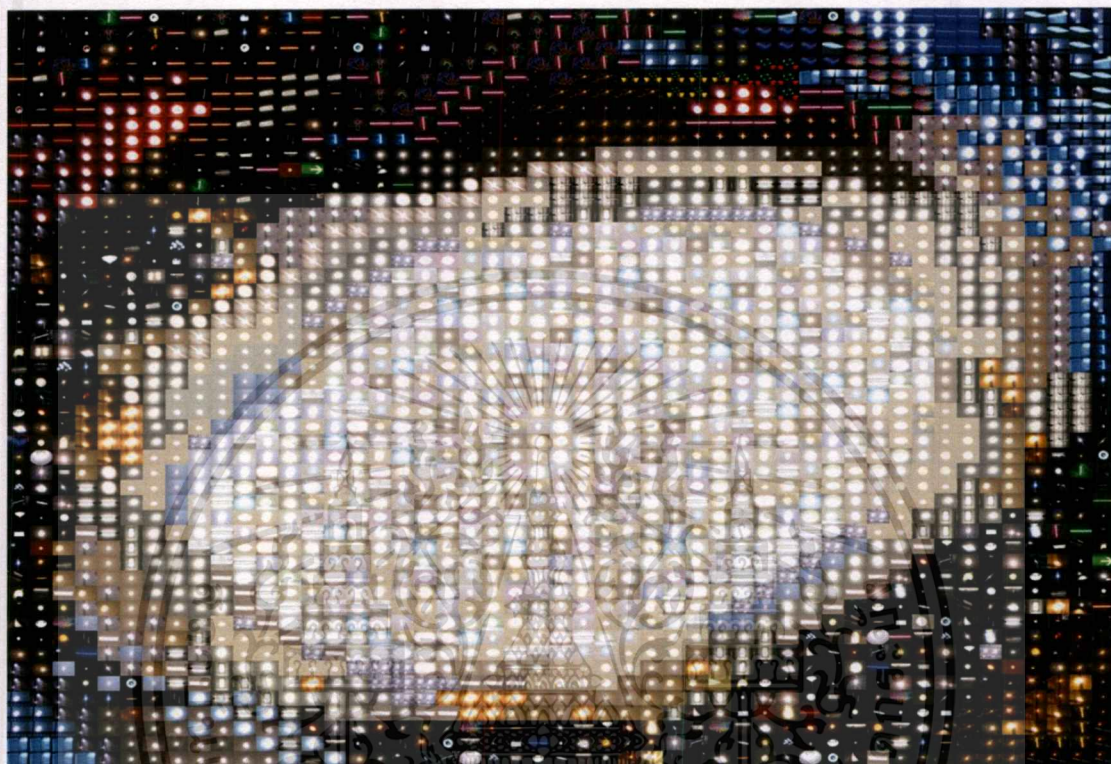
<file:///C:/Users/Windows%2010/Downloads/บทที่%2014%20ทัศนศาสตร์และการ.pdf>

(วันที่ค้นข้อมูล : 14 กุมภาพันธ์ 2561)

ภาพผลงานศิลปะ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

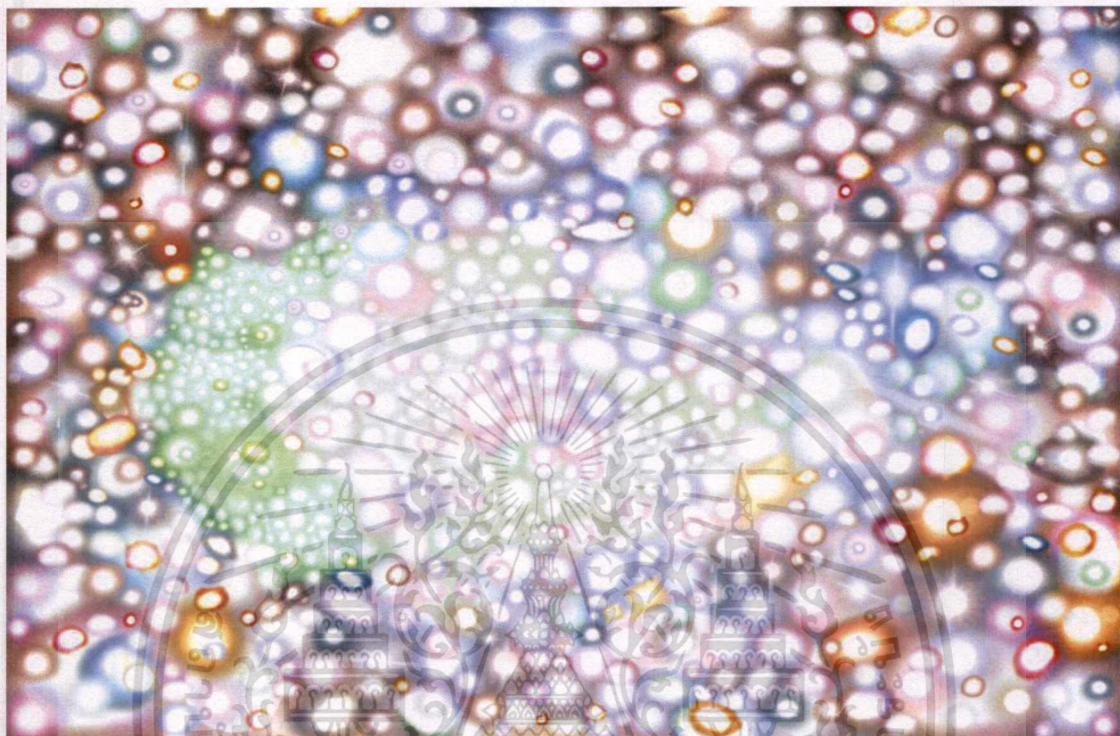

ภาพที่ 29 ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 1

ชื่อผลงาน Cosmos, 2561

เทคนิค ภาพถ่าย

ขนาด 114x167 ซม.

ภาพที่ 30 ภาพผลงานศิลปนิพนธ์ชั้นที่ 2

ชื่อผลงาน ภายใต้จักรวาลของแสงเทียน , 2561

เทคนิค ภาพถ่าย

ขนาด 100x150 ซม.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหาและต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-นามสกุล นายหัตถ์ชัย วิจิตร์รักษ์
 วัน เดือน ปีเกิด 21 พฤศจิกายน 2534 ที่กรุงเทพฯ
 ที่อยู่ 26 ซอย หัวหมาก 21 แขวงหัวหมาก เขตบางกะปิ กรุงเทพฯ 10240
 โทร.0-2732-1372
 ประวัติการศึกษา 2550 วิทยาลัยช่างศิลป์
 2560 สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
 คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ สาขาวิชา จิตรกรรม

รางวัลและเกียรติประวัติ

- 2561 ได้รับทุนการศึกษา สนับสนุนศิลปนิพนธ์
- 2561 ร่วมแสดงผลงานนิทรรศการ Thai Message: Episode II

